

Мас муҳли
8-218

МАҲМАДАЛИШОҲИ ҲАЙДАРШОҲ

ИН ПИШАК
ЧӢ МЕГӢЯД?

Мое

мое 2
х-24

МАҲМАДАЛИШОҲИ
ҲАЙДАРШОҲ

ИН ПИШАК ЧӢ МЕГӢЯД?

*(Барои кудакони мактабхон
ва то мактабӣ)*

Душанбе
«Адиб»
2010

Мухаррир *Одина Мирак*

**М. Ҳайдаршоҳ. Ин пишак чӣ меғуяд? Шеърҳо
барои кӯдакон. – Душанбе, «Адиб», 2010, 72 саҳ.**

Мачмуаи руи дасти Шумо, хонандаи азиз, намунаҳои беҳтарини шеърҳои бачагонаи шоири баркамолу рӯзгордида Маҳмадалишоҳи Ҳайдаршоҳро ба бар дорад. Умедворем, барои тарбияи завқи суҳаншиносии кӯдакони синни то мактабӣ ва хурди мактабӣ саҳифае мекушояд.

ISBN 978-99947-20-01-9

© Маҳмадалишоҳи Ҳайдаршоҳ, 2010

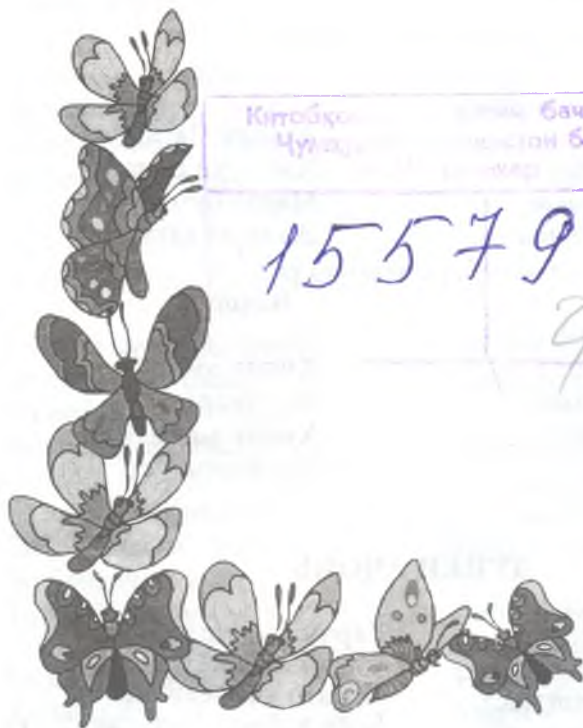
ХАЁЛИ КЎДАКОНА

Китобхона
Чуққур

Бачагонани
Мустақиллик
Биноси

15579

2/2

БАТАН, ҶАҲОНИ МАН ТУӢ

Ному нишони ман туй,
Вирди забони ман туй,
Модари ҷони ман туй,
Ватан, ҷаҳони ман туй.

Ишқи ману баҳори ман,
Олами беқарори ман,
Пояи рӯзгори ман,
Ватан, тавони ман туй.

Санги ту остони ман,
Ҷули ту бӯстони ман,

Васфи ту дар забони ман,
Ватан, амони ман туй.

Акси садои ту баланд,
Лутфу адои ту писанд,
Меҳру вафои ту ду чанд,
Ватан, макони ман туй.

Туй умеди зиндагӣ,
Раҳи сафеди зиндагӣ,
Муждаи иди зиндагӣ,
Ватан ҷаҳони ман туй.

АСКАРИ БАТАН

(Суруд)

Нақарот:

*Аскари Ватан
Сулҳбони мост.
Лашқари Ватан
Посбони мост.*

Сарҳади Ватан
Дар нигоҳи ӯст,
Кулли халқи ман
Дар паноҳи ӯст.

Нақарот

Аскари Ватан
Ҳаст чун сипар
Марзу буми ман
Эмин аз хатар.

Нақарот

Ҳифзи амният
Ин шиори ӯст.
Ҳифзи мамлакат
Ифтихори ӯст.

ДУНӢИ АҶОИБ

Дидам дунӣи аҷиб:
Беобу наҳангаш ҳаст.
Гарчи ҷангалзорааш нест,
Шағолу палангаш ҳаст.

Гарчи фурудгоҳаш нест,
Садҳо самолёташ ҳаст.
Ягонто қафасаш нест,
Боғи ҳайвоноташ ҳаст.

Роҳҳои калонаш нест,
Мошини равонаш ҳаст.
Як пора осмонаш нест,
Ахтари кайҳонаш ҳаст.

Уқёнусу баҳраш нест,
Киштии атомаш ҳаст.

Гапи кӯтаҳ шуд ҳамин:
Худаш несту номаш ҳаст.

Ин дунёи аҷоиб
Ту медонӣ, дар қучост?
Ин дунё не — мағоза,
«Мағозаи бачаҳост».

РАКЕТА

Рахшанда ракета бин
Бар пояи ғӯлодин.
Он ғулғулаандоз аст,
Омодаи парвоз аст,
Дар пояи дигар бин
Як ҳайкали мраммин.
Ҳайкали марди доно,
Циолковский — бобо.
Медонӣ, ракетаро

Кӣ кардааст ихтироъ?
Циолковский онро
Намудааст ихтироъ.
То ки парем ба осмон,
Ману ту, эй ҷӯраҷон,
Миррихиёро бинем,
Сайёрагонро бинем,
Ватанро, ки ёд кардем,
Сӯи замин бар гардем.

ҶАШНИ ТИЛОЙ

Имшаб меҳмони бисёр
Ба хонаи мо омад,
Аз роҳи дуру наздик
Хешу ақрабо омад.

Ба хонаи мо имшаб
Бобои Ҳотам омад,
Бо бачаву качааш
Тағои Хуррам омад.

Ба хонаи мо имшаб
Холаи Соро омад,

Бо духтарчаҳои худ
Апаи Хурмо омад.

Хонаи калони мо
Пур шуда буд аз меҳмон,
Рӯи дастархони мо
Нозу неъмат фаровон.

Бибиҷони мо имшаб
Ҷашни тиллоӣ дорад,
Ним аср бо бобоям
Умри якҷой дорад.

Дар рӯи ҳавлии мо
Барпо шуд чашни тараб,
Чашни бибию бобом
Тафсид то ними шаб.

Бобову бибии ман
Баъди панҷоҳ соли тӯй
Ба чашми мо метобанд
Аз нав ҷавону хушрӯй.

БАРОДАРИ

Мо як чуфти кабӯтар,
Дар осмон ду ахтар,
Ду шоҳаи як рӯдем,
Ду гулбоғи як кишвар.
Ду қавми ба ҳам наздик,
Ту ўзбеку ман тоҷик.

Мо ду халқи ҳампахлу,
Ду паллаи тарозу,
Ду ўзвӣ як оила,
Яке ману яке ту.
Ду қавми ба ҳам наздик,
Ту ўзбеку ман тоҷик.

Мо ду боли як ўқоб,
Мо ду тори як рубоб,
Ду шогирди як устод,
Ду сафҳаи як китоб.
Ду қавми ба ҳам наздик,
Ту ўзбеку ман тоҷик.

Азми устувори мо,
Авҷи кору бори мо,
Бошад ҳамсангу ҳамранг,
Монанди диёри мо.
Дӯстони ба ҳам наздик,
Ту ўзбеку ман тоҷик.

САҲАРИ

Дар субҳи навдамида
Мошинаҳо меоянд.
Ба маҳалла расида
Гардад ди-ди-шон чанд:

Як мошини хушнаму
Дӣ-дӣ сигнал кунад зер:
Гӯё ба мо меғӯяд:
Марҳамат, овардам шир.

— Дӣ-дӣ-дӣ мо омадем,
Назди шумо омадем.
Эй одамон биёед,
Мо-ку кайҳо омадем.

Як мошинаи дигар
Дар пушташ хона магар.
Истад пеши мағоза
Соати ҳашти саҳар.

Дй-дй сигнал диҳад он
Овардам кулчаву нон.
Нонҳои хел-хела
Нонҳои хурду калон.

Эй одамон, биёед,
Ба мағоза дароед.
Ҳар чи бошад таъби дил
Савдо карда бароед.

САРҲАДБОНӢ

Дидаҳои мо пурнур,
Синаҳои мо бедор,
Дар поси худ меистем
Ҳам хушёру ҳам тайёр.

Сарҳади мо мустаҳкам,
Сарҳади мо дастнорас.
Онро наметавонад
Вайрон созад ягон кас.

Ниғаҳбонӣ мекунем
Чун гавҳараки чашмон
Мо ҳар лаҳза, ҳар соат
Сарҳадҳои кӯҳистон.

Мо як гурӯҳ бачаҳо
Дар таътили тобистон,
Сарҳадбонӣ мекунем
Ҳамроҳи сарҳадбонон.

ЁРӢ

Меорам маскаву шир,
Ҳам ҳасибу ҳам панир,
Ҳам чурғоту ҳам кефир
Аз магазин ҳар саҳар.
Бегоҳ равам ба бозор
Орам кабудӣ бисёр.
Бодирингу помидор,

Ҳаргуна меваи тар.
Ин ҳама гуна авқот,
Ин ҳамаи сабзавот
Ин ҳамаи мевачот
Ҳар гуна чизи дигар.
Орам ба чолу кампир,
Он ҳарду нафақагир.

ДИДАДАРО

Додари ман Зулолҷон
Дидадаро аст.
Дар гузар пиру чавон
Аз ӯ ризо аст.

Дасташ расад ба ҳар кор
Ўҳдабаро аст.
Ба мардум ҳочатбарор,
Кораш ба ҷо аст.

Вайрон шавад телефон
Аммаи Гулноз,
Чеғ мезанад: Зулолҷон!
Ў мекунад соз.

Бобоамони бепо
Гуяд: Зулолҷон,
Нон овар, чони бобо,
Меоварад нон.

Газмоли Юсуфтағо
Мемонад аз кор
Ба таъмираш доимо
Зулолҷон тайёр.

Калиди хона гум кард
Холаи Хурмо,
Зулол барояш овард
Калиди навро.

Рузе ҳамсоя Камол
Ногаҳ касал шуд,
Духтура чеғ зад Зулол
Ба хонааш зуд.

Додари ман Зулолҷон
Дидадаро аст.
Пиру ҷавонро ҳамон
Ба дида ҷо аст.

РОҒУН ҶОИ ЗИҚӢ НЕСТ

Дар НБО-и Норак
Пурра зафар намудем,
Ҳоло ба сӯи Роғун
Азми сафар намудем.

Аз ҳунари панҷаҳо,
Роғун шуда дигаргун,
Бар ҳама хурду калон
Кор аст аз ҳад афзун.

Ҳамроҳи отаи ман
Бисёр дӯстонанд.
Ҳар як ҷавони пилтан,
Фарҳоди ин замонанд.

Ба оббанди дунё
Реғу шағал кашонанд.
Ҳам санғҳои хоро
Аз кӯҳу тал кашонанд.

Ман нашудам зиқ асло,
Роғун ҷои зиқӣ нест!
Барои мо бачаҳо
Олами афсонавист.

Бар мо ҳам бошад ин ҷо
Кори мекардагӣ пур.
Бояд кунем иҷро
Онро ба шавқу сурур.

Бояд кунем эҷод
Роғуни нав ба дафтар.
Бо ранғу бори Беҳзод
Дар лавҳаи мусаввар.

З-ин рӯ бо отаҷонам,
Ҳамроҳи очаҷонам
Чун роғунӣ дар Роғун
Ман якумрӣ мемонам.

ҲАРГИЗ НАРАВАД АЗ ЁД

– Дар ёди ту ҳаст, эй писарчон,
Аввал ки баҳо гирифтӣ аъло,
Хандида ба пеши ман давидӣ,
Рӯят бишкуфта гунчаосо?
– Не, модаракам, – писар бигуфто, –
Ҳастам ҳама вақт шоду хуррам,
Дар хонишу интизом доим
Зеро ки баҳои панҷ дорам.
– Дар ёди ту ҳаст, эй писарчон
Додот, ки аз бароят овард
Як майдакитоби дилписанде
Хушсуратаку муковааш зард?
– Не, модаракам, – писар бигуфто –
Охир, ту ба рафчаҳо назар кун,
З-он гуна китоби дилписанду
Хушсурату хушмукова афзун.
– Дар ёди ту ҳаст, эй писарчон,
Он рӯз, ки ту шудӣ пионер?
Гуфто писарак: бале чунин рӯз
Ҳаргиз наравад зи лавҳи хотир!

СОАТАКИ МАН

Соатаки ман
Дар рӯи девор.
Маро намояд
Ҳар саҳар бедор.

Накун фаромӯш,
Эй ҷураи ман,
Пагоҳӣ аз дарс
Ақиб намондан.

Тик-тик намуда
Ба ман мегӯяд:
Маслиҳатамро
Бишнавай бояд.

Накун фаромӯш,
Китобча хондан,
Ба модарат низ
Ёрӣ расондан.

ЧИСТОН – АЛИФБО

1) Ин ҳарф худ кадоме,
Ояд сари каломе.
Номи китоби хониш
Дар роҳи илму дониш.
Гар онро дуруст донӣ,
Китоби дигар хонӣ?

2) Ин ҳарф худ кадоме
Ҳарфи нахусти номи
Паррандаест хушхон,
Дар боғу бешазорон.
Дорад навои форам,
Хуш оядаш ба одам?

3) Ин ҳарф худ кадоме
Ҳарфи нахусти номе:
Аз тори кӯҳ фарояд,
Аз мағзи кӯҳ барояд.
Як ҷой баҳр гардад,
Як ҷой наҳр гардад?

4) Ин ҳарф худ кадоме
Ҳарфи нахусти номи
Як марди қаҳрамон аст,
Колумби осмон аст,
Ҷӣ номи он ҷавонмард,
Аввалин кайҳоннавард?

5) Ин ҳарф худ кадоме,
Ҳарфи нахусти номе:
К-аз ҳафт ҳарф он аст,
Аз зоти моҳиён аст.
Бар одамон бувад дӯст,
Бинад, намешавад руст?

6) Ин ҳарф худ кадоме,
Ҳарфи нахусти номе:
Часпад агар ба ҳар чиз
Маҳкам шавад, ҳудаш чист?

7) Ин ҳарф худ кадоме,
Ҳарфи сари каломе:
Гулнор мекунад ёд
Аз як китоби устод?

8) Ин ҳарф худ кадоме,
Ҳарфи нахусти номе:
Айёми навбаҳорон,
Резад миёни борон?

9) Ин ҳарф худ кадоме,
Ҳарфи сари каломе:
Дар авҷи осмонҳо
Як ахтари дилоро.
Ҳамноми он ситора
Духтараки синфи мо?

10) Ин ҳарф худ кадоме,
Ояд сари каломе:
Дар исми чор кишвар,
Бар Аврупо кун назар?

11) Ин ҳарф худ кадоме,
Ҳарфи нахусти номе:
Шаклаш ба мисли соат
Раҳро нишон медиҳад?

12) Ин ҳарф худ кадоме,
Ҳарфи нахусти номи
Киштии тезпарвоз,

Аз замин карда оғоз,
Бар рӯи маҳ баромад,
Пас бар замин фаромад?

13) Ин ҳарф худ кадоме,
Ҳарфи нахусти номи
Як шаҳри қаҳрамон аст,
Машҳур дар ҷаҳон аст.
Майдони сурхи онро
Донад тамоми дунё?

14) Ин ҳарф худ кадоме,
Ояд сари каломе:
Бе он ҳаёт набвад,
Завқу нишот набвад,
Гар чаппа хонӣ, медон,
Пешоянде шавад он?

15) Ин ҳарф худ кадоме,
Ояд сари каломе:
Номи баҳои аъло,
Ҳам номи шӯҳдарё?

16) Ин ҳарф худ кадоме,
Ояд сари каломе:
Дар исми паҳлавоне
Бо шӯҳрати ҷаҳонӣ.
Номаш бувад дар олам
Чун рамзи қаҳрамонӣ?

17) Ин ҳарф худ кадоме,
Ҳарфи нахусти номе:
Як мурғи оҳанинбол
Мепарад он бемалол.
Дар фурсате барад он
Моро то ба Бадахшон?

18) Ин ҳарф худ кадоме,
Ҳарфи нахусти номе:
Сандуқчаи пурасрор,
Равшану тирезадор,
Дар хонаи ту аз он
Дунё шавад намоён?

19) Ин ҳарф худ кадоме,
Ҳарфи нахусти номе:
К-аз ҷинси ҷонварон аст,
Кӯтаҳдуму подароз.
Дар биёбон мегардад
Ташна як моҳи дароз?

20) Ин ҳарф худ кадоме,
Ҳарфи нахусти номе:
Як бозии дилошӯб
Бар хурду бар калонсол.
Хурсандиҳо бубахшад
Ҳар гаҳ ки мешавад гол?

21) Ин ҳарф худ кадоме,
Ҳарфи нахусти номе,
Точдори гардандароз,
Як соати хушовоз,
Гӯяд, ки шаб бадар шуд,
Эй одамон, саҳар шуд?

22) Ин ҳарф худ кадоме,
Ояд сари каломе:
Тамошои дилкушо,
Дунёи ханда он ҷо?

23) Ин ҳарф худ кадоме,
Ҳарфи нахусти номе:
Бе он торикистон
Бошад тамоми ҷаҳон?

24) Ин ҳарф худ кадоме,
Ҳарфи нахусти номе:
Аз зоти чонварон аст,
Шоҳи дарандагон аст?

25) Ин ҳарф худ кадоме,
Ҳарфи нахусти номе:
Аз роҳи дури борик
Бе по шавад равона.
Сармову оташу нур
Меоварад ба хона?

26) Ин ҳарф худ кадоме,
Ҳарфи нахусти номе:
Дар исми давлат ояд
Аз чор ҳарф бояд.
Се ҳарфи охири он
Навъи ҳууроки инсон?

27) Ин ҳарф худ кадоме,
Ҳарфи нахусти номе:
Оинаи пурчило,
Мебинӣ акси худро.
Чун по бар он гузорӣ,
Гӯё мошинсаворӣ?

28) Ин ҳарф худ кадоме,
Ҳарфи нахусти номе:

Дар он ҳамедиҳад чо
Бобоят теги бурро?

29) Ин ҳарф худ кадоме,
Ҳарфи сари каломе:
Номи маҳи мунаввар
Ҳар гаҳ ба он шавад сар?

30) Ин ҳарф худ кадоме,
Ҳарфи нахусти номе:
Як кишвари дилоро,
Ҳамсоия қаринем.
Мо оби Сиру Ому
Умре баҳам бубинем?

31) Ин ҳарф худ кадоме,
Ҳарфи нахусти номе:
Бе он наметавон зист,
Гар метавонад,
Он кист?

32) Ин ҳарф худ кадоме,
Ҳарфи нахусти номе:
Дар ду каломи кӯтоҳ
Маънии он ниҳон аст,
Дар тозагии хона
Хизмати он калон аст?

ҶАВОБҲО

1) Алифбо. 2) Булбул. 3) Вахш. 4) Гагарин. 5) Дельфин. 6) Елим. 7) Ёдгор. 8) Жола. 9) Зӯҳра. 10) Ирландия. Исландия. Испания. Италия. 11) Компас. 12) Луноход. 13) Москва. 14) Об. 15) Панч. 16) Рустам. 17) Самолёт. 18) Телевизор. 19) Уштур. 20) Футбол. 21) Хурӯс. 22) Цирк. 23) Чашм. 24) Шер. 25) Электрик. 26) Юнон. 27) Ях. 28) Ғилоф. 29) Қамар. 30) Ўзбекистон. 31) Ҳаво. 32) Қорӯб.

БАЙТБАРАК

Бигӯ: Шахло,
Бихон аъло.
Бигӯ: дарё,
Бишав доно.
Бигӯ: хитоб
Бихон китоб.
Бигӯ: футбол,
Макун чанчол.
Бигӯ: калон,
Шав қаҳрамон.

Бигӯй: қанд,
Шунав панд.
Бигӯ: Маскав,
Бихӯр палав.
Бигӯ: гелос,
Машав ифлос.
Бигӯ: осмон,
Бипар кайҳон.
Бигӯ: замин,
Шав Гагарин.

АЗ ҲАМА ХУБАШ

Фарҳоду Беҳзод
Додараконанд.
Додаракони
Беҳтар зи ҷонанд.
Ҳар ду ҷаққонанд,
Ҳар ду хандонанд,
Ҳар ду ҳамеша
Ашӯлахонанд.
Бозичаҳоро
Ҳам дӯст доранд.
Бояд ки ҳар рӯз
Нав-наваш оранд,

Дирӯз гуфтам:
– Додараконам,
Чӣ оварам боз,
Фаҳмида монам?
Бозии футбол?
Ё ки вертолёт?
Мошини «Волга»?
Ё ки самолёт?
Додараконам
Фарҳоду Беҳзод
Гуфтанд: – Оред
Ба мо дили шод.

МОДАРАМ

Шуълаи меҳр,
Наҷми сипеҳр,
Ҳарфи нави
Матлаи шеър,
Модарам.

Рӯҳи баланд,
Банд ба банд
Ҳар суҳанаш

Ҳикмату панд
Модарам.

Саҳнаи боғ
Ризки фароғ,
Дар раҳи ман
Нури чароғ,
Модарам.

ХОҲАРАКАМ

Ба ту чӣ шуд, хоҳаракам,
Биё ба худ, хоҳаракам.
Аз чӣ сабаб кашола шуд
Дилат ба мӯд, хоҳаракам.

Дафтари ту шудааст пур
Аз «ду»-и гардани шутур.
Дар дарсҳо жвачкахур.
Маҳе — ду пуд, хоҳаракам.

Ба исту бисти худ нигар,
Либоспушият дигар.
Бозигари сиркӣ магар,
Ин чӣ намуд, хоҳаракам?

Буди набуд, хоҳаракам,
Чашми кабуд, хоҳаракам.
Аз чӣ сабаб кашола шуд,
Дилат ба мӯд, хоҳаракам.

ХОҲАРИ ЗЕБОИ МАН

Гавҳари якто туй,
Шаккару ҳалво туй,
Чону дили мо туй,
Духтари зебо туй,
Хушқаду раъно туй.

Лолаи саҳрои мо,
Булбули гӯёи мо,
Лӯъбати зебои мо,

Ғунчаи хушбӯ туй,
Дастаи ҳулбӯ туй.

Ғунчаи хушранги мо,
Савти хушоҳанги мо,
Кабки сари санги мо,
Кафтари ҳавлӣ туй,
Шаҳпари ҳавлӣ туй.

ХОҲАРАКИ ПУРҲУНАР

Чӯроби гулдор боф,
Чун гули кӯҳсор боф.
Чӯроби хушранг боф,
Нақши сари санг боф.

Боф ба ранги баҳор,
Боф ба нақшу нигор.
Хоҳараки пурҳунар,
Хоҳараки гулбасар.

Боф ба бобои худ,
Боф ба додои худ,
Боф ту бар очаат,
Боф ту бар зочаат.

Боф барои ако,
Боф барои уко,
Хоҳараки қобилам,
Аз ҳунарат қоилам.

Боф ба пиру ҷавон,
Боф ба хурду калон,
Баҳри ҳама модарон,
Баҳри ҳама кӯдакон.

Баҳри ҳама дӯстон
Дар ҳама рӯи ҷаҳон,
Хоҳари гулбофи ман,
Хоҳари кашшофи ман.

РАҲМАТ БА ТУ, АЛИФБО!

Алифбозони ширин,
Алифбозони зебо,
Ҳаргиз мабош гамгин,
Гар аз ту шавам ҷудо.
Раҳмат ба ту, Алифбо,
Раҳмат ба ту, Алифбо.

Кай мекунам фаромӯш
Сурати рангини ту,
Кай мекунам фаромӯш,
Ҳарфони заррини ту.
Раҳмат ба ту, Алифбо,
Раҳмат ба ту, Алифбо.

Панди ту ҷон гирифтаст
Дар ёди ман ҳамеша.
Ба дил маъво гирифтаст
Чунин сухан ҳамеша:
— Раҳмат ба ту, Алифбо,
— Раҳмат ба ту, Алифбо.

Бо ёрии ту ҳоло
Хонам китоби хониш,
Гирам зиёда дониш
Нав-нав зи боби хониш.
Раҳмат ба ту, Алифбо,
Раҳмат ба ту, Алифбо.

НОМАИ БОБОИ БАРФӢ

Соли нав омад
Бар хонаи мо.
Додем оро
Арчаи худро.

Даъват намудам
Бисёр меҳмон,
Бобои барфӣ,
Бобои пурдон.

Овард очам
Кулчаи қандин,

Чою мураббо,
Анори ширин.

Дар интизораш
Якчанд соат
Нишастам, аммо
Бобо наомад.

Тақ-тақи дар шуд,
Рафта кушодам,
Мактубе ба даст
Хаткашон додам.

– Ин хатчаро хон
Ку, очаҷонам,
Чиҳо навиштаст
Бобо, бидонам.

«Эй ҷони бобо,
Раҳмат ба даъват,
Намеравам ман
Ҳоло ба наздат.

Шунидаам ман
Дар бораи ту,
Мисли хурӯсча
Ҷангарай ту.

Кокули зоча,
Думчаи тойча,

Бо ҳам бубандӣ
Дар саҳни боғча.

Табақу коса
Мешиканӣ ту,
Ёлу думи асп –
100 меканӣ ту...»

Очам ниғаҳ кард
Он дам ба сӯям,
Аз шарм гардид
Суп-сурх рӯям.

Бечо набудааст
Ин кори бобо.
Ин шуд сазои
Шӯхии бечо.

ХОНАИ БАРФ

Боре бипурсид
Аз ман Зафарҷон:
– Хонаи барф аст,
Оё дар осмон?

– Ҳа, хонаи барф, –
Гуфтам, – дар осмон.

Он гаҳ бипурсид
Аз нав Зафарҷон:

– Буд осмон соф
Дирӯз, додо
Чаро дар осмон
Надидам онро?

БОБОИ БАРФИН

Дар рӯи ҳавлӣ
Бобои барфин.
Худаш ҳам аз барф,
Аз барф пустин.

Телпакаш аз барф,
Ришу бурут ҳам,
Гулрӯ ба модар
Гуфто дар он дам:

– Чаро нишастаст
Дар кӯча бобо?
Биёрам, оча,
Ба хона ўро?

Хандида модар
Гуфто, ки: – на-на!
Ҳаргиз наёвар
Ўро ба хона!

Гулруи зебо,
Агар ки бобо
Як дам дарояд
Ба хонаи мо

Гиря намуда,
Об мешавад ў,
Дигар набинӣ
Бобоятро ту.

РАСМИ ХОНА

Ин расми хона,
Чор ошёна,
Болобарор аст,
Зиначадор аст.
Кунгура дорад,
Панҷара дорад,
Долонча дорад,
Айвонча дорад.

Ман дида онро,
Гуфтам ба рассом:
– Мурияш кучо,
Ҷонам, Гуландом?
Укоям хандон
Гуфто: – Ақочон,
Дигар чӣ лозим
Ин ҷо оташдон?!

МАНУЧЕҲР

Манучеҳри хушрӯяк,
Манучеҳри дилҷӯяк.
Дар боғи ман як гули
Шукуфони хушбӯяк.

Ба ҷону дил пайвандӣ,
Ширин-ширин меҳандӣ.
Бо шӯҳии зебоят
Бар ҳама дилписандӣ.

Рустами паҳлавон шав,
Фарҳоди тоҷикон шав,
Аз бузургон сабақ гир,
Саркардаи замон шав.

Нури ҷашмони манӣ,
Шӯълаи ҷони манӣ
Умеда орзуи
Тоҷикистони манӣ.

15579

ЧОР ХОҲАРАКОН

Чор хоҳарони чонӣ,
Чор хоҳарони зебо,
Хушҳол зиндагонӣ,
Доранд рӯи дунё.

Як хоҳарак ҳамеша,
Аввали сол ояд,
Номаш Баҳорбону,
Некӯхисол ояд.

Аз файзи ҳусни рӯяш
Аз хок сабза хезад,
Дар дашту кӯҳу саҳро,
Гул қабза-қабза хезад.

Гӯяд ба гӯши деҳқон:
Эй барзгар, ба саҳро!
Мошинаву трактор,
Акнун бубар, ба саҳро.

Гулрез боғу бўстон,
Кишта шавад заминҳо,
Рақсад Баҳорбону
Бо ноз дар ҳама ҷо.

Дастор бар сараш – гул,
Рухсори дилбараш – гул.
Мӯҳои анбараш гул,
Аз пой то бараш гул.

Рафта Баҳорбону
Омад ба ҷояш акнун,
Тобистонбону дар тан
Дорад либоси гулгун.

Аз накҳати насимаш
Атроф атрбез аст,
Сар то ба пой ширин
Гулқанд шаҳдрез аст.

Дар гирди сар бубаста,
Аз хӯшаҳои гандум,
Ҳосил шуда фаровон –
Мужда диҳад ба мардум.

Тобистонбону имрӯз
Ҷӯшу хурӯш дорад,
Хушнағмасту хушсоз,
Авчи сурӯш дорад.

Хоҳари сеюм омад,
Тирамаҳбону номаш,
Омад ба савлату ноз,
Зебад ба ӯ хиромаш.

Дорад ҳазор чилва,
Дорад ҳазор оҳанг,
Мисли камони Рустам,
Рӯи замин кунад ранг.

Ин хоҳари накӯном
Пурфайз бо саховат,
Аз ўст хони мо пур
Доим зи нозу неъмат.

Дар тирамоҳи зарин
Аз пахтаи фаровон,
Хирман чу кӯҳи Помир
Қад мекашад бар осмон.

Ҳар гаҳ зи худ ситезад,
Ё қаҳри ӯ бихезад,
Тира намуда рӯяш,
Борону барф резад.

Охири сол ояд,
Зимистонбонуи пир,
Аз хоҳарони дигар
Он аст пухтатадбир.

То ки баҳори дилҷу
Чавлон кунад ҳамеша,
Ҳам тобистони хушрӯ
Эҳсон кунад ҳамеша.

Аз тирамаҳ ба доман
Ҳосил кунад фаровон,

Созад зи барф хирман
Бо саховат зимистон.

Эй бачаҳои хоно,
Эй бачаҳои доно,
Як нуктаро бифаҳмем
Бояд ки ҳар яки мо:

Ҳаргиз намебарояд
Танҳо садо зи як даст,
Гар надихем ёрӣ
Бар хоҳарони гулдаст.

Гар накунем меҳнат
Дар киштзори дар дашт,
Асло намешавад сабз
Водию ҷулу гулгашт.

ДУХТУРӢ

Баъзе аз мо, бачаҳо
Ба ҷои сайри беша,
Одатҳои бемаънӣ
Мекунад ба худ пеша.

Танаи дарахтонро
Бо корд меҳарошанд.
Номи худ чун «хотира»
Бо корд метарошанд.

Аз ин рафтори нохуш
Дарахтон дар азобанд,

Аз захмҳои бадан
Доим бетабу тобанд.

Дар вақтҳои ҳоли
Рафта ба бешазорон,
Ҳамроҳи худ мебарам
Ҳар гуна дору, дармон.

Бар дарахтони маҷрӯҳ,
Табибӣ мекунам ман.
Бо лойдока бандам
Ҷо-ҷои захми бадан.

ОШХОНАИ ТАГИ ДАРЁ

Хушрӯю хушранг
Дар лаби дарё,
Шишта сари санг
Ғарқи тамошо.

Дар об бинам
Дунёи дигар.
Аҷоиб олам
Рангин саросар.

Аз ҳама бисёр
Моҳӣ дар ин ҷо.
Моҳии гулдор,
Моҳии зебо.

Ҳар ҷо равонанд,
Ҳар ҷо шитобанд,

Шояд ҳуроке
Ба худ бикобанд.

Созам ба қаъри
Рӯди равон ман,
Ошхонаеро
Ба моҳиён ман.

Орам зи хона
Ҳуроки тайёр,
Ҳуроки хуштамъ,
Ҳуроки бисёр.

Моҳӣ, нақун дер
Ба ошхона.
Бикун шикам сер
Аз оши хона.

НОНРЕЗАҲО

Нонрезаҳоро дар роҳ
Мебинам,
Нонрезаҳоро аз роҳ
Мечинам.
Ба кучо бурданаширо
Медонам:
Лаби тоқчаи айвон
Мемонам.
Гунчишкаку шонасар
Меоянд.

Бедонаву кабӯтар
Меоянд.
Ҳар гаҳ шаванд меҳмонам
Дар долон,
Дар пешашон мемонам
Дастархон.
Бо нонреза мекунам
Зиёфат,
Хурда ба ман мегуянд:
Сад раҳмат.

НОТАРС

Аз бабр ман натарсам,
Аз қаркадан натарсам.
Натарсам ман аз паланг,
На аз уқоби тезчанг.
На аз шағоли маккор,
На аз филу на аз мор.

На аз баҳмут, на аз шер,
На аз зурофаи пир.
На аз тимсоҳи бадхашм,
На аз қачпои пурпашм.
Ҳама ки ҷо дар қафас,
Хатар намебарад кас.

ТЕЛЕФОНИ АВТОМАТ

Телефони автомат
Дорад укочаи ман.
Ёд гирифтаст аллакай
Бо телефон гап задан:

— Алло, алло, — меғӯяд, —
Ба ман ақоям дар қор.

Бо телефон меҷӯяд
Маро укоча ҳар бор.

Аз хонаи дигар ман
Дар ҷавоби укоча
Бо телефон меғӯям:
— Ҳа, ин туй, балоча?..

АКСИ ЗАҒАРҶОН

Бори аввал назар қард
Бар оина Зағарҷон.
Акси ҳудахро бидид,
Ҳайрон бишуд ногаҳон:

Ҳар ҷӣ кунад, вай ин ҷо,
Аксаш кунад дар он ҷо.
Ҳандад, вай ҳам меҳандад,
Гиряд, вай ҳам мегирияд.

Хезад, вай ҳам меҳезад,
Шинад, вай ҳам мешинад.
«А» гуяд, «а» меғӯяд,
«Ҳа» гуяд, «ҳа» меғӯяд.

Бо модараш Зағарҷон
Гуфто чунин хабарро,
Ки дар оина дидаст
Зағарҷони дигарро.

ҶАВОБИ ЗАҒАР

— Калон шавӣ, кӣ мешавӣ?—
Пурсиданд аз Зағар,
Ба лафзи кӯдакона ӯ
Ҷавоб додааст: — Агар

Дадам барин калон шавам,
Албатта, усто мешавам,
Очам барин калон шавам,
Артисти кино мешавам.

ШИКОЯТИ ПОРТФЕЛ

Портфели зебо будам,
Портфели якто будам.
Тозаву озода ман
Дар рафи боло будам.

Дар ярмарка чу дидӣ,
Аз дастакам қапидӣ.
Аз фурушанда хола
Даррав маро харидӣ.

Гуфта будӣ, ба зинҳор
Надиҳамат ман озор,
Дар дастакам ба умре
Асло намешавӣ хор.

Аз рӯзи аввал аммо,
Шуд авзои ту бечо,

Чун кардиям қач нигоҳ,
Афтодаам дар боло.

Дар синф ман волейбол,
Дар кӯча туби футбол.
Аз голзаниҳоят бубин,
Исту бистам дар чӣ ҳол!

Сад ҷои ман дарида,
Ранги рӯям парида,
Қулфаки ман шикаста,
Дастаки ман хамида.

Ба ин ҳама паропар
Чун сағчаи Алопар,
Чӣ мешавад дарунам
Ҳоли китобу дафтар?

БАЧАИ ЛОФЗАН ВА ҚУЛЛА

Бачаяки лофзану худписанд
Омада дар домани кӯҳи баланд
Гуфт, ки як хез занам мерасам,
То ба сарат ҳамчу ғизоли даванд.

Дидй магар кудрати эъҷози ман,
Болу пари тозаи чун бози ман.
Тез парам мисли уқобон чунон
Мешавй қоил ту ба парвози ман.

Кӯҳ баромад ба сухан безабон
Гуфт: кани санъати худ деҳ нишон.
Ку бубаро бар сараки қуллаам,
Аз раҳаки пуштаи ман шав равон.

Баччаи мағрур баромад ба роҳ,
Шуд нафасаш танг, вале гоҳ-гоҳ,
Як-ду қадам монду ба чо шах шуд ӯ,
Кард вай аз шарм ба поён нигоҳ.

Кӯҳ ба ӯ гуфт, ки дидй кунун,
Лоф задй он қадар аз ҳад фузун,
Қуллабарой ба ту бозича не,
Бинй дигар бора ту боло макун.

Бояд аз авал, эй писари нозанин,
Роҳ рав озода ба рӯи замин.
Машқ бикун дар бари домони ман,
Фатҳ намо қуллаи ман баъд аз ин.

МУЛОИМХУНУК

Пиразан аз хиёбон
Бигзашта пешпо хӯрд.
Дар кӯча шуд парешон
Бо худ ҳар он чӣ мебурд.

Тӯра, ки буд дар он чо,
Бо чашми хеш чун дид,

Ба аҳволи пиразан
Қоҳ-қоҳзанон бихандид.

Ин чӣ мазоҳи бечо?
Айб аст, айб Тӯра!
Ёрй медодй беҳ буд,
Ба чои ханда, чӯра!

ҲАР РҶЗ ЯК БАҲОНА

Пурсам: – Чаро нашушти
Рӯят, Хадичабону?
– Вақтам нашуд ин саҳар, –
Гӯяд Хадичабону.

– Аз чӣ накардӣ шона
Мӯят, Хадичабону?
– Шонаякам шикастаст, –
Гӯяд Хадичабону.

– Куртаи чиркинро кӣ
Шӯяд, Хадичабону?
– Очам надод собун, –
Гӯяд Хадичабону.

Ҳар рӯз як баҳона
Чӯяд Хадичабону.
Гоҳе чунин, гоҳ чунон
Гӯяд Хадичабону.

АЗ ҲАМА АВВАЛ, АЗ ҲАМА ОХИР

Яҳё ба мактаб ояд
Аз ҳама охир,
Ба кӯча мебарояд
Аз ҳама аввал.
Шинад ба парта Яҳё
Аз ҳама охир,
Ҳамеша хезад аз ҷо
Аз ҳама аввал.
Байни панҷ ака Яҳё
Аз ҳама охир,
Сигареткаш шуд аммо
Аз ҳама аввал.

Пушад куртаи хушрӯ
Аз ҳама охир,
Аммо медаронад ӯ
Аз ҳама аввал.
Дорад ҳунарнамоӣ
Аз ҳама охир,
Вале дар худситоӣ
Аз ҳама аввал.
Ҳангоми дарсхонӣ
Аз ҳама охир,
Дорад даҳанкалонӣ
Аз ҳама аввал.

«МАН ШОИРАМ, МАН ШОИР»

Бо ғурури беҳуда
Мегардад доим Шокир,
Худро дар шеърнависӣ
Мешуморад ӯ мохир.

– Ана, мана, шеърӣ ман,
Шеърӣ нави беҳато,
Нимаш ба вазни арӯз
Нимаш ба вазни ҳичо!

Қофия бастаам «хирс»
Ба калимаи «конкурс»
Қофия бошад, шудаст,
Аз мазмуни он напурс.

Рафиқонаш мегӯянд:
— Ҷӯра, шеърат хушқу қоқ,
Мисраҳояш каммазмун,
Қофияаш ҳам чатоқ.

Вале Шокир бепарво
Менамояд ман-манӣ.
Ҳар рӯз ӯ нависад,
Ду-се шеъри бемаънӣ.

«Ман шоирам, ман шоир»
Гуфта мегардад Шокир,
Худро дар шеърнависӣ
Мешуморад ӯ моҳир.

КӢ РОЗӢ?!

Ғаниҷон худ беадаб
Баҳои дуяш бисёр.
Як рӯз ояд ба мактаб,
Рӯзи дигар ба бозор.

Дар кӯчаю дар бозор
Гашта овозаш баланд:
— Ҳой, мана, нони ширмол,
Нимаш асал, нимаш қанд.

Пушокҳояш ҳам чиркин,
Дафтарҳояш ҳам ифлос.
Худ хурдакаку лекин
Дар даҳонаш папирос.

Кӯчагардӣ мекунад,
Намеравад ба мактаб.
Охир, кӣ розӣ аз ин
Бадахлоқу беадаб?!

**МО ДАР
ОҒҮШИ
ТАБИАТ**

КЎҲИ ЛАЪЛ

Рафтам ба Кӯҳи лаъл,
Дидам шукӯҳи лаъл,
Бастам камар кунун,
Баҳри футӯҳи лаъл.
Пурганч Кӯҳи лаъл,
Пурганч Кӯҳи лаъл.

Лаъл аст пуршарор,
Рахшону тобдор
Чун Миррих аст сурх,
Чун меҳр нурбор.
Хушранг Кӯҳи лаъл,
Хушсанг Кӯҳи лаъл.

Хушрӯй лаълҳо,
Сурханду пурчило.
Тобон шуояшон
Бар фарқи қуллаҳо.
Хушрӯй Кӯҳи лаъл,
Дилҷӯй Кӯҳи лаъл.

Ҳамроҳи кӯҳканон,
Бар кӯҳ шудам равон,
Як пора лаълро
Кандам зи қалби он.
Тобанда Кӯҳи лаъл
Поянда Кӯҳи лаъл.

ХОНАҲОИ ХУРШЕД

Хуршеди пурнур
Дорад ду хона
Аз ҳамдигар дур
Серошёна.

Як хона дар Ғарб,
Як хона дар Шарқ,
Он ҳарду хона
Дар нури ӯ ғарқ.

Хуршеди олам
Гардад равона,

Дар хонаи Ғарб
Хобад шабона.

Аммо пагоҳӣ
Хуршеди ховар,
Аз Шарқ созад
Дунё мунаввар.

Хуршеди пурнур
Дорад ду хона,
Аз ҳамдигар дур
Серошёна.

ЗАМИНИ ДАРОЗ

Деҳаи камбари мо
Дорад замини дароз,
Гуё, ки бар самолёт
Он аст хатти парвоз.

Самолётчаяки ман
Мепарад аз ҳамин ҷо.
Ғар-ғар намекунад он,
Бол афсонад ба ҳаво.

Намепарад ба Масков,
Намепарад ба Берлин,

Қади ар-ар парида,
Фуруд ояд ба замин.

Соли оянда созам
Самолёти моторӣ.
Зочаи хоҳарчаам
Онро кунад саворӣ.

Ба самолёти навам
Медиҳам боли парвоз
Мегуям: — Роҳи сафед!
Ман аз Замини дароз.

ШАМОЛ ЗҶР Ё ОҶТОБ?

Аз дару тирезаҳо
Хост дарояд шамол.
Сайру тамошо кунад,
Боз барояд шамол.

Ҳар қадаре зҷр зад,
Ҳар қадаре фанд кард,

Шишаи тирезаҳо
Роҳи варо банд кард.

Шӯълаи маҳтоб лек
Зҷртар аст аз шамол,
Аз таги тирезаҳо
Мегузарад бе малол.

ДАР БЕША

Дар тирамоҳи зарин,
Дар тирамоҳи рангин,

Тепаву тал гузашта,
Кӯҳу кӯтал гузашта,

Лаб-лаби оби дарё,
Аз бари дашту саҳро

Рафтем сайри ҷангал
Ман бо Саиду Акмал.

Мо ба беша расидем,
Андаке орамидем,

Як лаҳза дам гирифтем,
Дами бегам гирифтем,

Сонӣ аз чой хестем,
Ҳама ба пой хестем.

Ин сӯ он сӯ давидем,
Ноғаҳ дар беша дидем

Як марди беандеша
Бо табару бо теша

Карда нимбур дарахте,
Пайкараш лахт-лахте,

Шоҳаҳояш шикаста
Дар ҳар ҷо даста-даста,

Гӯё буд ин ҷангалзор
Чун як майдони куштор

Ана, — гуфтем, — ташвиш,
Мондем аз сайру гардиш.

Аз ҳоли зори дарахт
Дилозурда шуда сахт

Заҳми танашро бастем,
Шоҳаҳояш пайвастем

Ҳам баргҳои резон,
Ҳам наваҳои хазон

Як-як чидем аз он ҷо
Атроф шуд дилоро,

Лек авбошони беша,
Ҷоҳилу беандеша,

Бояд ҷазо биғиранд,
Ҳоҳ ҷавону ҳоҳ пиранд,

Ин ҳукми мост қатъӣ,
Ҳукми равост қатъӣ.

ТАРМА

Фасли зимистон
Дар шаби бӯрон,
Тармаи бадхашм
Дар кӯҳсорон.

Чун шери ғуррон
Наъра қашида,
Аз тангноҳо
Поён давида.

Бо шӯру ғавго
Тарма фурида.
Роҳи ҳаму печ
Вайрон намояд.

Резад ба дарё,
Раҳ банд созад.
Соҳил ба соҳил
Пайванд созад.

Чандин трактор,
Чанд экскаватор
Тармаи раҳро
Карданд ҳамвор.

Карданд ишора:
Раҳ шуд кушода,
Ҳам бар савора,
Ҳам бар пиёда.

ЭЙ АБР!

Эй абри сабуксайрам,
Эй қуи сафеди ман,
Боре назаре афкан
Бар чашми умеди ман.

Ман сабзаи навраста,
Чун қўчаи навболам,
Аз ту мададе бояд
То беҳ шавад аҳволам.

Эй абр, гулӯям хушк,
Бинмой лабонам тар.

Аз гирияи тифлонат
Гардад дилу чонам тар.

Эй абр, бихоҳам ман
Як лаҳза шавӣ гирён,
Аз оби сиришки ту
То ман бишавам хандон.

То сабзаву сабзам ман
Дар домани сабзи кӯҳ.
Санҷам ҳаме чун духтур
Ҳар зарбаи набзи кӯҳ.

АБРҲО

Боз абрҳои бодпо
Болои деҳ пайдо шуданд.
Болу парафшон дар ҳаво
Парвозӣ чун қуҳо шуданд.

Гоҳе баланду гоҳ паст
Рӯи фазо ҷавлон кунанд.
Гаҳ дар лаби рӯди башаст
Аз об нӯши қон кунанд.

В-он гаҳ бихезанд аз замин,
Парвоз карда бар само,

Абрӯи худ бинмуда чин,
Резанд оби дидаҳо.

Хуррам шавад дашту даман,
Зебо шавад боғу чаман,
Шӯяд ҳама чангу ғубор
Борон зи рӯи деҳи ман.

Хоҳам шавам ман ҳам савор
Эй абрҳо, бар болатон.
Бо худ баредам маргзор
Назди ақои подабон.

ЧАШМА

Эй чашмаи зулол,
Оби ту нукратоб.
Хушмазза чун асал,
Монанди шаҳди ноб.

Аз байни сангҳо
Қул-қул равонай,
Бар буни ғӯши ман
Савти таронай.

Бар оби софи ту
Ҳастанд ташнаком.
Нушанд аз лабат
Бо лаззати тамом.

Аз оби софи худ
Эй чашмаи равон,
Як чанд қатрае
Бар ҳалқи ман чакон.

Кулли парандагон,
Кулли чарандагон.
Нушанд оби ту
Ҳам хурду ҳам калон.

Меҳоҳам аз дара
Чун оҳувон давам.
Чун барраҳо чаҳам,
Чун мӯрчаҳо равам.

Ман ҳам ниҳам лабам
Руи лабони ту.
То нуши чон кунам
Оби равони ту.

Ҳамчун уқобҳо
Парвозҳо кунам.
Дар байни кӯҳу дашт
Эъҷозҳо кунам...

БИЁ, ОБИ ВАХШ!

Эй Вахш, ба Ёвон ой,
Бар дашту биёбон ой.
Бо шаст бизан тугён,
Чун шер ба ҷавлон ой.

Имрӯз дар ин ҷо кор
Баҳри ману ту бисёр.
Бар дашт ҳучум орем,
Созем варо гулзор.

Бар дашт биё бо ман,
Сабзонда баро бо ман,
Рақсидаву бозӣ кун,
Шӯхона саро бо ман.

Бигзор шавад гулшан
Ин дашти васеъдоман,
Бо обаки софи ту,
Бо қудрати дасти ман.

ОРЗУИ ДАРЁЧА

Аз домани сабзи кӯҳ
Дарёчаи равшангар,
Бо шаст бувад қорӣ
Бар ҷониби кӯҳу чар.

Метозаду мебозад
Дар гулдараи кӯҳсор,
Аз шув-шуви ӯ фаҳмо
Дорад ҳаваси бисёр:

Аз доманай кӯҳҳо
Якумр равон астам,
Дар рӯи замини сабз
Озода ҷавон астам.

Хоҳам, ки ба уқёнус
Ман резаму омезам.
Чун баҳр кунам тӯфон,
Сад валвала ангезам.

Бо зӯрии мавҷи худ
Хоҳам бикунам гардон
Як истғаҳи барқӣ
Дар ғӯшаи кӯҳистон.

Бар деҳа диҳад партав,
Бар деҳа диҳад оташ,

Созад ҳама гарму нарма
Кошонаи заҳматкаш.

Кошо, нашавад, дар дашт
Ҷӯшида бимонам ман,
Норафта ба уқёнус
Хушкида бимонам ман.

Аммо нашавад хомӯш
Фонусаки уммедаш.
Дарёча равон бошад
Бо шаҳраҳи испедаш.

Дарёчаи худоғох
Метозаду мебозад.
Бар баҳр шавад ҳамроҳ,
Дар роҳ намеёзад...

БОҒИ ХИРОМОН

Дар дараи танг,
Соҳили дарё,
Дар камари санг
Боғи дилоро,
Боғи Хиромон,
Боғи Хиромон.

Бисёр хушрӯ
Себи Самарқанд.
Хуштамъу хушбӯ
Себи Самарқанд
Дар саҳни ин боғ,
Дар саҳни ин боғ.

Шафтолуяш – қанд,
Зардолуяш – қанд,
Ноку мурудаш,
Ҳам олуяш – қанд.
Хушбӯй ин ҷо,
Дилчӯй ин ҷо.

Бунёд кардаст
Онро Хиромон,
Обод кардаст
Онро Хиромон,
Пурбор ин боғ,
Дилфор ин боғ.

НИШОНА

Дар домани кӯх
Боғест обод.
Бобом онро
Кардаст бунёд.

Як гӯшаи боғ
Зардолузор аст,
Як гӯшаи боғ
Себу анор аст.

Додои ман ҳам
Поёнтари он
Кардаст обод
Боғи шукуфон.

Бобому додом
Дар ин замона,
Монданд боғот
Аз худ нишона.

Пас ман чӣ монам
Аз худ нишоне?
Кофӣ набошад
Ширинзабонӣ.

В-он гоҳ бар кор
Пардохтам ман.
Аввал каландча
Худ сохтам ман.

Як гӯшаеро
Обод кардам.
Боғе дар он ҷо
Бунёд кардам.

Бидҳам идома
Ман касби авлод.
Ҳастам равона
Бо роҳи аҷдод.

ГУЛИ ЗАРДИ НАВБАҲОР

Лаб-лаби рӯд омадӣ,
Бо дафу уд омадӣ,
Савти суруд омадӣ,
Эй гулаки навбаҳор,
Бойчечаки зарнигор.

Сабза ба бар кардай,
Қатраи зар кардай,
Чӯши дигар кардай,

Эй гулаки навбаҳор,
Бойчечаки зарнигор.

Сабз намо гулшанам,
Боғу чаман, барзанам,
Чида барам доманам,
Эй гулаки навбаҳор,
Бойчечаки зарнигор.

КАБКАКИ МАН

Биё, биё кабкаки ман,
Кабкаки хушгардаки ман,
Биё, биё, дона диҳам,
Биё, биё, лона диҳам,
Кабкаки хокистариам,
Гуш намо суруди ман,
Дар лаби шӯхруди ман.

Кабкаки хушчаҳчаҳи ман,
Биё, биё, ҳамраҳи ман.
Кабкаки кӯҳиям, биё

Биё, равем ҳар ду мо,
Ба кӯҳсори дилкушо,
Зи нав кунем нӯши ҷон,
Зи оби чашмасори он.

Намегузорамат, ки бум,
Ба ту кунад даме ҳучум,
Намегузорамат, уқоб
Диҳад туро мудом азоб.
Биё, биё, дона диҳам,
Биё, биё, лона диҳам.

МУСИЧА

Мусичачонам
Мекунӣ кум-кум,
Оё ягон чиз
Ту кардай гум.

Ё ки надорӣ
Мусича, хона,
Ман кум-куматро
Фаҳмидам ё на?

Мусичачонам,
Биё, биё ту.
Ба хонаи ман
Даро, даро ту.

Лонаат бигзор
Дар тоқи айвон,
Зием як ҷо
Биё, биё ҷон.

ҶАЗОИ ПИШАК

Пишак, наё ба назди ман,
Намекунам ба ту сухан.
На кулчаат диҳам, на шир,
На нони хому на панир.

Кафондай пуфакчаам,
Шикастай тубакчаам.
Ҳамин бувад сазои ту,
Ҳамин бувад ҷазои ту!

АСПИ МАЙДОНТОЗ

Эй аспи саманди ман,
Эй аспи даванди ман,
Оҳансуму майдонтез,
Чун боз кунӣ парвоз.
Сар медиҳамат бар дашт,
Чун бод парӣ дар дашт,

Чун Рахш ту пуршастӣ,
Чун Рахш ту сармастӣ,
Дар пойгаҳ бигзар пеш,
Фатҳу зафар овар беш,
Эй аспи саманди ман,
Эй аспи даванди ман.

ОҲУ

Аз дараи танг,
Аз санг бар санг,
Аз байни гулҳо,
Аз лаби дарё
Оҳу равон аст,
Оҳу давон аст.

Акнун натарсад
Аз тири сайёд,
Акнун наларзад
Аз теги ҷаллод,
Оҳуи зебо
Сайёҳи қўҳҳо.

Қулла ба қулла
Чобук чаҳида,
Қулла ба қулла
Чобук давида,
Чун бод оҳу,
Оҳуи хушрӯ.

Зеро шикораш
Манъ аст имрӯз,
Одам ба оҳу
Гардид дилсӯз.
Оҳу равон аст,
Оҳу давон аст.

ҚУТОС

Саҳрост дар Булункӯл,
Паҳност дар Булункӯл,
Сар то сари зимистон
Сармост дар Булункӯл.

Дар ин ҳавои тунук,
Дар ин ҳавои хунук,

Парво надорад ҳарғиз
Қутоси ҷусту чобук.

Отаам подабон аст,
Подабони калон аст,
Дар водии Булункӯл
Аввалин қаҳрамон аст.

Аз субҳ то ба бегоҳ
Мегардад дар чарогоҳ
Дар тобистон маро ҳам
Бо худ мегирад ҳамроҳ.

Дар савҳози кӯҳсор
Қутоса бинам бисёр.
Агар хаста шавам ман,
Бар яке гардам савор.

КАФТАРИ КУҲӢ

Як селаи кафтарҳо
Дар фасли баҳор омад,
Аз ҷониби дашту кӯҳ
Бар деҳа қатор омад.

Ногоҳ зи сӯи дашт
Як боз ҳучум овард.
Як кафтари хушрӯро
Нӯле заду маҷрӯҳ кард.

Он кафтари бечора,
Маҷрӯҳаки бедармон,
Аз села ҷудо монда,
Бар деҳа ҳамад гирён.

Ман кафтари маҷрӯхро
Бар хона даровардам,

Аммо пишаки шӯхро
Аз хона баровардам.

Он кафтари бечора
То рӯз накарда хоб,
Доим бикунрад гиря,
На дона хӯрад, на об.

Хоҳарчаи ман Гулрӯ
Пурсид, ки: — Эй кафтар,
То нағз шавӣ хурсанд,
Бар ту чӣ диҳам беҳтар?

Меғуфт ба ӯ кафтар:
— Гар сар диҳӣ, эй Гулрӯ.
Парвоз кунам озод,
Хурсанд шавам аз ту.

БАҲОНаИ ҚУРБОҚҚА

Ҳавзе буд канори деҳ,
Обаш ҷӯйбори деҳ.
Дар ҳавз буд фаровон
Ҳам хурдтарак ҳам калон
Парандаҳои обӣ,
Чарандаҳои обӣ,
Хазандаҳои обӣ,
Ҷаҳандаҳои обӣ.

Моҳии пулакчадор,
Гулмоҳиҳои бисёр.
Аз ҳама хуш буд ба ман
Қурбоққаи нағмазан.
Ҳамеша дар баҳорон,
Хусусан баъди борон
Медод фораи садо
Қурбоққаи хушадо.

Қур қури қур қуро қур,
Мехонд нағма аз дур
Аммо чаро чанде боз
Намебарорад овоз.
Чанде нашуд фарёдаш,
Ростӣ, кардаам ёдаш.
Чӣ гап шуд, ӯ кучо шуд?
Хомӯш акнун чаро шуд?
Рафтаи онгаҳ ба қояш
Надида изи пояш.
Бо фармони як ҷаноб

Ҳавзи деҳа шуд хароб.
Оби онро хушконданд,
Соҳилҳояш тарконданд.
Парандагон париданд,
Чарандагон ҷариданд,
Ҳазандагон ҳазиданд,
Қаҳандагон қаҳиданд.
Аз ҳамон рӯзи сиёҳ,
Рӯзи сиёҳи чун чоҳ,
Қурбоққай бечора
Қучое шуд овора.

АРҶАИ ФАРРУХ

Арҷаи Фаррух
Сарсабзу зебо,
Бар шоҳаҳояш
Пур бозичаҳо:

Ҳам шери ғуррон,
Ҳам оҳуи маст.
Дар байни онон
Харгӯшча ҳам ҳаст.

Наздаш нишаста
Бобой Барфин,

Пурсад зи Фаррух
Бо лафзи ширин:

Чаро нишаста
Аз ҳама боло
Харгӯшчаи ту
Метарсад оё?

Фаррух бигуфташ:
– Харгӯш далер аст,
Чунки вай акнун
Ҳамроҳи шер аст.

ЧИНОРИ МАН

Хушрӯ, чинори ман,
Дилҷӯ, чинори ман,
Доман намудӣ паҳн
Ҳар сӯ, чинори ман.

Форам сабои ту,
Хуррам сарои ту,
Кайфаст дар барат,
Дилкаш ҳавои ту.

Дар гирди ту гул аст,
Маъвои булбул аст.
Назди ту чашмаест
Дар ҷӯшу гулгул аст.

Бобом субҳу шом
Дорад ба даст ҷом,

Дар зери сояат
Роҳат кунад мудом.

Хушрӯ, чинори ман,
Дилҷӯ, чинори ман,
Доман намудӣ паҳн,
Ҳар сӯ, чинори ман.

ҚАТРАЯК

Қатраяке қатраяк,
Қатраяки лӯндаяк,
Лӯндаяки майдаяк,
Қатраяке қатраяк.

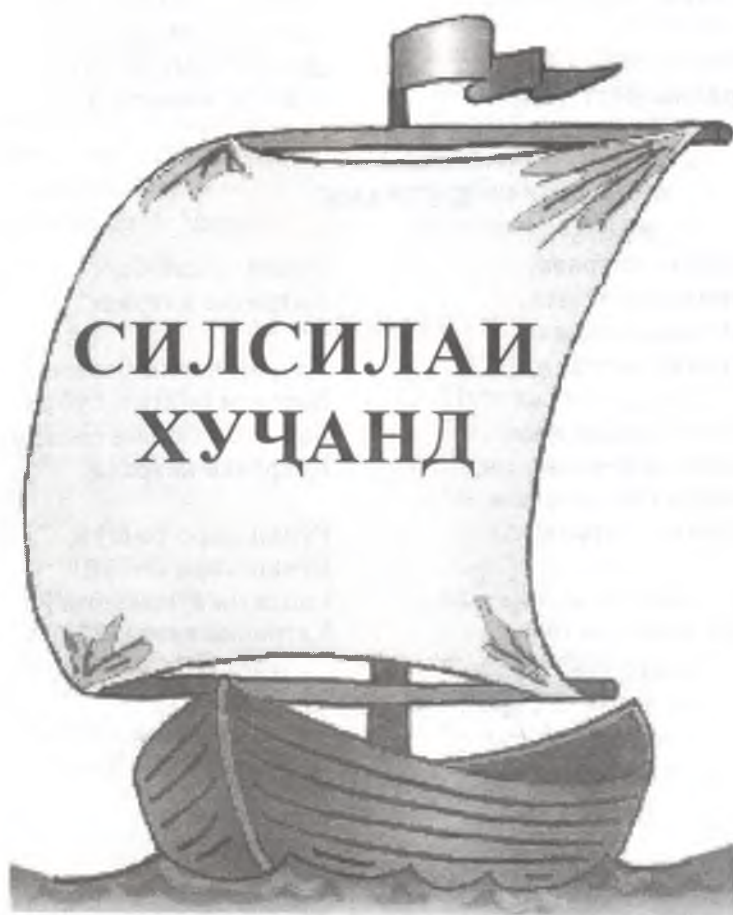
Қатраи борони ман,
Шаддаи марҷони ман,
Гавҳари ғалтони ман,
Қатраяке қатраяк.

Эй ту фаро аз само,
Эй ба заминам биё.

Рӯяки ҳавлӣ баро,
Қатраяке қатраяк.

Қатраи чархи барин,
Баргаки рангин бубин.
Бар лаби болаш бишин
Қатраяке қатраяк.

Рӯяки онро бишӯй,
Бӯяки онро бибӯй!
Гапта ба гушаш бигӯй,
Қатраяке қатраяк.

АЁ БОБОИ КАМОЛ

Омадам аз Бадахшон
Ба Хучанди бостон.
Кунам зиёраатон,
Аё Бобои Камол.

Дар Бадахшон медонанд,
Дар Бадахшон мехонанд,
Ашъори ноби Шумо,
Аё Бобои Камол.

Як олами муҳаббат,
Як олами садоқат,
Ман овардам ба Шумо,
Аё Бобои Камол.

Дар саҳнаи Бадахшон,
Дар лаби хурду калон,
Шеъри Шумо шуд суруд,
Аё Бобои Камол.

НОМИ БАЛАНДИ ХУЧАНД

Шаҳри ҳунарманд,
Шаҳри пури панд
Бо номи баланд
Хучанди гулшаҳр.

Шаҳри пурзиё,
Дар авчи аъло
Савти дили мо
Хучанди гулшаҳр.

Кони садоқат,
Кони саховат,

Кони малоҳат
Хучанди гулшаҳр.

Ситорааш гарм,
Абрешими нарм,
Духтари пуршарм,
Хучанди гулшаҳр.

Мардумписандӣ,
Ҳимматбаландӣ.
Хуллас, ки қандӣ,
Хучанди гулшаҳр.

ДАР ҲАРИТАИ КИШВАР

Ба ҳаритаи кишвар
Бори дигар назар кун,
Бар шимолаш як нигар,
Аз водияш гузар кун.

Ҳарғиз нағӯй ҳастем
Мо мамлакати бенаҳр.

Ҳарғиз нағӯй ҳастем
Мо мамлакати бебаҳр.

Як сӯ равону давон
Дарёи пуроби Сир.
Бахшад ба даштҳои ҷон
Гавҳари ноёби Сир.

Баҳри кабуди тоҷик
Дар Хоки Қайроққум аст
З-он киштзор сарсабз,
Манфиат ба мардум аст.

Ҳар мавҷи баҳр созад
Тавлид хирмани нур,
Дар шаҳру деҳи ин мулк
Паҳн аст домани нур.

Қолини Қайроққумӣ
Машхур дар ҷаҳон аст.
Нақшу нигори қолин
Эҷоди тоҷикон аст.

Дар харитаҳои он
Тасвир меҳнати халқ.
Тасвир санъати халқ,
Тасвир фитрати халқ.

ШАРОРА

Гоҳ будӣ чун Ситора,
Гоҳ мисли моҳпора.
Медурахшидӣ чу хуршед,
Эй Шарора, эй Шарора.

Доштӣ, эй деҳаи ман,
Боғҳои сабздоман.
Сабз будат кӯху барзан,
Эй Шарора, эй Шарора.

Чун замин як субҳ ларзид,
Пайкари сабзи ту чунбид,
Синаи саҳти ту таркид,
Эй Шарора, эй Шарора.

Аз шаҳидонат бигӯям,
Дарди тифлонат бичӯям.
Оҳ дармонат бичӯям,
Эй Шарора, эй Шарора.

Мекунемат боз бунёд,
Мекунемат боз обод.
Боз гардӣ хурраму шод,
Эй Шарора, эй Шарора.

Мешавӣ вирди забонҳо,
Лоиқи давру замонҳо.
Мисли шеърӯ дostonҳо,
Эй Шарора, эй Шарора.

НОМИ ҚУЛЛАИ БУЛҶУРИН

Номи қулла Булҷурин,
Дар доманаш нишастам.
Дорад қулҳои барфин
Ман ба ӯ меҳр бастам.

Хоки ман аз баландист,
Ҷону дилам баланд аст.
Дорам он ҷо ҷои зист,
Баҳри ман ин писанд аст.

Эй қуллай сарсафед,
Сӯи ту ман равонам.
Ту сар кашӣ ба Хуршед,
Ман рӯ бар осмонам..

Сар бар само бисой,
Чун мо на худписандӣ,
Бодӣ на мисли мой,
Хуш бодат ин баландӣ!

ТЕМУРМАЛИК

Темурмалик, Темурмалик,
Эй паҳлавонавлоди мо,
Кори туву кирдори ту
Дар қалби мо, дар ёди мо.
Пур дафтари таърих шуд
Аз қаҳрамониҳои ту,
Номи ту шуд вирди забон
Сар то сари маъвои ту.
Бо номи некат сарбаланд
Насли нави имрӯзи мост.

Ҳар тоҷики олинажод
Бо номи ту сар бар самост.
Дорем пайвандони ту
Темурмаликҳои навин,
Ҳастанд ҳар як ҷонфидо
Бар ин Ватан, бар ин Замин.
Бо номи ту хӯрда қасам
Темурмаликҳои ҷавон,
Ҷаҳду талоше мекунамд
Дар рушди мулки тоҷикон.

СУРАТ ГИРИФТАМ

Дар ҷои хушманзара,
Дар хиёбони Хучанд
Ҳайкали Бобо Камол,
Бошад ин бахти баланд!

Дар паҳлуяш нишастам,
Будам ин лаҳза хушҳол.

Сурат гирифтам имрӯз
Ман бо Бобои Камол.

Монад тамоми умрам
Аксаш дар лавҳи ҳаёл:
Якҷоя сурати мо,
Ману Бобои Камол.

ПОЕЗДИ ПУРБОР ОМАД

Омад, омад паровоз,
Поезди баландовоз.

Он ки бошад заҳматкаш,
Бо тақ-туруқ, фашо-фаш.

Бар дӯш бори гарон
Сӯи Душанбе равон.

Корвон дар ҳаракат,
Бо файзу бо баракат.

Аз пеши хонаи мо,
Аз остонаи мо

Мегузарад ҳар саҳар
Аз қафои ҳамдигар.

Ин саҳар ҳам омад он,
Чун Рустам наъразанон.

Бор оварду бор овард,
Бори сад анбор овард.

Орди фаровон овард.
Доруву дармон овард.

Ҳар гуна ғизо овард.
Лаззати дунё овард.

Даҳҳо хел мошин овард.
Систерни бинзин овард.

Ҳам маводи сӯхт овард,
Костюми хушдӯхт овард.

Ба фабрику ба завод,
Ба хонаи навбунёд,

Асбобу анҷом овард,
Афзун моли хом овард.

Мо ҳам ҳимматбаландем,
Халқи саховатмандем.

Қатораҳои мо ҳам
Ба ғушаҳои олам

Намераванд бебор,
Намераванд бекор.

Сарвати Тоҷикистон
Ба кишварҳои ҷаҳон

Мефириستم бисёр
Моли ба мардум даркор:

Пахтаи Ваҳши пурганҷ,
Мармари испеди Ванҷ.

Лочуварду алюмин,
Ҳам меваҳои ширин.

Шоҳии навъи аъло,
Куртаҷакани зебо.

Лаъли ноби Бадахшон,
Ҷӯроби мулки Шугнон.

Хулоса, ҳаргуна мол.
Аз дастрасии ҳалол.

Аз саховати тоҷик,
Файзу неъматии тоҷик.

Халқи олам миннатдор,
Кайҳост, ки бо мо ёр.

Қатора қатор омад,
Поезди пурбор омад...

НОНРО ТУ МУҚАДДАС ДОН

Бинвишт яке бо гач
Ҳамсинфи ман Исмаҷон
Дар муми сиёҳи роҳ
Бо ҳарфи калоне НОН.

Ҳар дам гузар намоянд
Аз ин раҳи кӯҳистон
Мошинаи бисёре,
Ҳам одаму ҳам ҳайвон.

Шӯрида аз ин кораш,
Гуфтам гапи худ ба рӯш,
Баргӯ, ки бувад барҷо
Андар сарат ақлу ҳуш?

Нонро муққадас медон,
Бисёр ҳам шоён аст.
Номаш ҳам азизи мост,
Нон қофияи чон аст.

КАЛОН ҲАМ ШУДӢ, ҚАҲРАМОН ҲАМ ШУДӢ (Барои устод Миршакар)

Дошtii орзу,
Орзуи нақӯ.
Мухтасар шуд баён
Аз раҳи шеърӣ ту:

Чун калон мешавӣ,
Қаҳрамон мешавӣ,
Бар диёри худат,
Посбон мешавӣ.

Солҳо, солҳо
Худ гувоҳ, шоиро,
Ки туй бар Ватан
Содиқу ҷонфидо.

Мондаӣ нек нақш
Дар дили хоки Вахш.

Вахш бо чун ту шуд,
Водии файзбахш.

Зарфишон кардаанд
Байни кӯҳи баланд.
Ҳамчу ту наслҳо
Хоки дашти Лаванд.

Сабки шеърат равон,
Маънияш як ҷаҳон.
Баҳри насли Ватан,
Кони панд аст он.

Хуш калон ҳам шудӣ,
Қаҳрамон ҳам шудӣ.
Бар диёри худат,
Посбон ҳам шудӣ.

**ТИФЛИВУ
ДОМОНИ
МОДАР**

ОСИЁБИ ДЕҲА

Дар деҳаи мост
Як осиебе.
Як осиебе
Бо чархи обӣ.

Дулаш қадимӣ,
Сангаш қадимӣ,
Сабкаш қадимӣ,
Рангаш қадимӣ.

Кист он ки донад
Устои онро.
Бигзашт аз он
Чандин замонҳо.

Ҳочат набошад
Гарчанд бар он,
Лозим валекин
Ҳаст осиебон.

Зеро ки бояд
Гоҳе кунад кор.
Баҳри тамошо
Он аст даркор.

Ин ҷо нишоне
Аз рафтагон аст.
Аз баҳри фардо
Ояндагон аст.

СУБҲ ВА ОҲТОБ

Хуршеди саҳархез
Омад ба дари субҳ,
Мекуфт дараширо,
Биншаст бари субҳ.

Ду дидаро субҳ,
Бикшод ба рӯяш,
Хуршед табассум
Бинмуд ба сӯяш:

Эй субҳ, ба атроф
Хуррам назар андоз,

Шуд рӯзаки фирӯз
Аз дарғаҳат оғоз.

Ин муждаи хуб аст
Аз субҳи дамида.
Ин маънии волост
Аз рӯзи расида.

Ин аст ҳидоят?
Тифлон сӯи мактаб,
Мардум ба сари кор,
Ҳар кас паи матлаб.

НАВРҶЗИ ОЛАМАФРҶЗ

Хуршедпораи ман,
Рахшон ситораи ман.
Эй қашнвораи ман,
НаврҶзи оламафрҶз.

Ойи савори Дулдул,
Хандад ба боғ сунбул.
Хонад ба шоҳ булбул,
НаврҶзи оламафрҶз.

Ту пайки кӯҳсорӣ,
Аз сина ғамбарорӣ,

Бар дида нурборӣ,
НаврҶзи оламафрҶз.

Хушрамзу неқфолӣ,
Зебо арӯси солӣ,
Боҳашмату ҷалолӣ,
НаврҶзи оламафрҶз.

Як зарра шамси ховар,
Шеърӣ зи пой то сар,
Хуш омадӣ ба кишвар,
НаврҶзи оламафрҶз.

АРҶСИ СОЛ

Омад, омад
Арӯси сол.
Бо худ овард
Ба мо иқбол.

Дамид, дамид
Субҳи баҳор.
Ба тан афзуд
Аз нав шарор.

Баҳори нав
Чӣ нозанин.

Гул шукуфад
Рӯи замин.

Ба кӯҳ равем,
Ба шаршара.
Гул бичинем
Аз гулдара.

Даста-даста
Гирд оварем.
Ба модарон
Биёварем.

АЗ ҚАТРАҲО ДАРЁ ШАВЕМ

Бар ҳар тараф бошад равон
Оби зулоли кӯҳсор,
Як сӯ равон берун зи ҷӯ
Як сӯ равон дар ҷӯйбор.

Ҳар ҷо расад оби равон,
З-он сабзаву гул медамад.
Аз домани нарми замин
Насрину сунбул медамад.

Як гӯшаи беоби дех,
Аз ташнагӣ чон меканад.
Он чо наруяд сабзае,
Чонаш ба армон мекунад.

Андак аз он чо дуртар
Оби фаровоне равон,
Ку лек дасти гамгусор
Чӯе кашад бар сӯи он?

Дар ҳар деҳу ҳар шаҳри мо
Кам нест ин сон ҷулҳо.

Аз чорасозони диёр
Ку чора? – мепурсем мо.

Эй баччаҳо, як чо шавем,
Мо қуввати дилҳо шавем.
Чое ки лозим ҳаст об
Аз қатраҳо дарё шавем.

Ҳар гӯшаи деҳоту шаҳр
Бояд намонад бесамар.
Бояд ки ободаш кунем,
Бояд кунемаш сабзу тар.

ИН ПИШАК ЧӢ МЕГӢЯД?

Барои Бузургмехр

Ширини ҷони бобо,
Ин пишак чӣ мегӯяд?

Ин пишакчаи моҳо
Мияв-мияв мегӯяд.

Ҳаргиз пеши оташдон
Нарав-нарав мегӯяд.

Нури чашмони бобо,
Ин пишак чӣ мегӯяд?

Ин пишакчаи зебо
Мияв-мияв мегӯяд.

Аз пеши мошини роҳ
Надав-надав мегӯяд?

Гули хандони бобо,
Ин пишак чӣ мегӯяд?

Ин пишакчаи гӯё
Мияв-мияв мегӯяд?

Дар кӯча вақти бозӣ
Чиркин нашав мегӯяд!

Гули армони бобо,
Ин пишак чӣ мегӯяд?

Ин пишакчаи бало
Мияв-мияв мегӯяд.

Аз сакиҷхоёни синф
Дуртар бирав мегӯяд.

Боғи армони бобо,
Ин пишак чӣ мегӯяд?

Ин пишакчаи доно
Мияв-мияв мегӯяд.

Ҳамеша ҷони бобо
Бишав-бишав мегӯяд!

СОАТИ ХУРӢС

Дар шаби дароз
Ғарқи хоби ноз,
Дӯстдори хоб
Додарам Аёз.

Хоби шаб парид,
Субҳи нав дамид,

Ӯ ба гӯши худ
Нағмае шунид:

Соати Хурӯс
Занг зад нақӯ,
Субҳ чун арӯс
Ранг зад ба рӯ.

АФСОНА ГУЛ КАРД

Имшаб бишуда сарсабз
Шохи гули афсона,
Парвард варо момам
Дар тоқаки ошхона.

Афсонаи ӯ гул кард
Дар боғи дили тифлон.
Бар олами тифлона
Бо орзуву армон.

Рафтем саёҳатҳо
Бар боли уқобон мо,

Аз деҳаи хушманзар,
Аз кӯҳи Бадахшон мо.

Рафтем ба дуродур,
Бар қитъаи Африко.
Кардем саёҳат мо
То қитъаи Амрико.

Афсонаи моми ман
Гул кард ба боғи дил.
Аз шӯълаи рахшонаш
Афрӯхт чароғи дил.

БӢСАИ ОЧА ДОРУСТ

Ман, ки раҳгардак шудам,
Фаҳмидам, мардак шудам.
Аз хона равон шудам,
Ба кӯча давон шудам.
Танҳо равам ба кӯча,
Ҳар ҷо равам бе оча.
Ногаҳ афтидам дар роҳ,
Поям лат хӯрда, воҳ-воҳ.
Ба хона рафтам ғирён: —
— Оча, оча, очачон...

Гуфтамаш: бингар, очам,
Хунин шудааст почам.
Омаду очачонам,
Ба тан даромад чонам.
Бӯсид аз ҷои захмин
Поям расид ба замин.
Гӯё, ки фанд кардам,
Ханда баланд кардам.
Бӯсаи оча доруст,
Духтурам ҳам худӣ ӯст.

ЧАРО-ЧАРОИ БИСЁР

Чаро-чарои бисёр
Ҳам ба гапу ҳам ба кор.
Чаро-чарои бисёр
Ба одамон чӣ даркор?

Чаро нон аст гирдак?
Ранги шир аст испед?
Чаро мева надорад
Чун себи боғи мо бед?

Чаро хурӯси ҳавлӣ
Чег мезанад аз саҳар?
Бошад садояш баланд,
Гӯши одам кунад кар?

Чаро рӯз аст равшан?
Чаро шаб аст торик?
Чаро сим печону гафс,
Чаро мӯ аст борик?

Ояд дучор бисёр
Ба ман ин сон саволҳо.
Чаро-чаро наёбам
Охир ҷавобашонро?

Ман ба ин сон саволҳо
Посух агар наёбам,
Аз ин ё аз он китоб
Ҷавобашон мекобам.

ЗОЧАИ КУРТАЧАКАН

Зочаи гулпираҳан,
Зочаи куртачакан.
Куртаи зарбафти ман
Зебадат, эй гулбадан.

Тоқии сурхи заррин,
Қӯрабчаҳои нақшин,
Кафшакакони рангин
Зебадат, эй гулбадан.

ЧАК ЧАКИ БОРОН

Аз рӯи долон
Резону резон
Дар хоб ширин
Чак-чаки борон.

Қӯр аст, хай қӯр
Бо савти танбӯр.

Чак-чаки борон
Гар ояд аз дур.

Дар гоҳвора
Хобад Ситора,
Чак-чаки борон
Ҷуро мефора.

ГУЛҲОИ ҲАМНОМ

Гулҳои ҳамном,
Гулҳои зебо
Бошад дутӯй
Дар ҳавлии мо.

Савсан дутӯяст,
Раъно дутӯяст.

Сумбул дутӯяст,
Наъно дутӯяст.

Ҳамноми гулҳо
Ҳоҳараконам,
Гулҳои зебо
Ҳоҳараконам.

ОБАКИ ЧАШМА

Обаки чашма
Аз кӯҳ равон аст,
Доим шитобон
Чун бачагон аст.

Обаки чашма
Нағмасарояст.

Монанди булбул
Шириннавоаст.

Обаки чашма
Софу зулол аст.
Покиза аз он
Рӯи Ҷамол аст.

МАЧНУНБЕД

Кокулонат овезон
Чун кокулони духтар,
Зулфаконат парешон
Чун зулфакони духтар.
Мачнунбедаки зебо,
Мачнунбедаки раъно.

Куртаат сабзранг аст,
Чун куртаи хоҳарам,
Монандӣ дар қаду баст
Бо ӯ, ғумон мебарам.
Мачнунбеди лаби қў,
Чун хоҳарам ту хушрӯ.

ҚЎРАИ НАХЎДАК

Динаякак субҳидам
Бачаи Биниқалам,
Шуд ба Нахӯдак рафиқ,
Ҳай чи рафиқи шафиқ.
Баъд Нахӯдак варо
Гуфт, ки меҳмон, биё...

Он чи ки дар хона дошт,
Пешаки меҳмон гузошт.
Хӯрданиҳои лазиз:
Донаи мағзу мавиз.
Кулчаву нону панир,
Косаи ҳалвои шир.

Боз нишалло гузошт,
Боз мураббо гузошт.
Себаки хубонӣ монд
Тутаки шуғнонӣ монд.

Биникалам ончунон
Гашт аз ӯ шодмон,
Рӯи матои сафед
Сурати ўро кашид.

ЧҶУЙБОРИ БЕОБ

Маҳаллаи нав
Маҳаллаи мост,
Манзараи он
Хурраму зебост.

Дар ин маҳалла
Байни биноҳо
Чӯе кашиданд
Қад-қади раҳҳо.

Хурсандии мо
Беинтиҳо буд,
Чӯбори пуроб
Орзуи мо буд.

Аммо нашуд чӯй
Якбор пуроб,

Қуз оби борон
Дар он набуд об.

Баҳри намоиш
Чӯе кашиданд,
Чӯяки беоб
Пас орамиданд.

Уммеди мо рафт
Имрӯз барбод,
Пеши кӣ ғӯем
Мо доди бедод.

Эй ҳокими шаҳр,
Эй садри аъзам,
Будед бачча
Вақте шумо ҳам?

ТЕППАИ СИНАЧОК

Дар самти шаркии шаҳр
Силсилаи теппахост,
Аз болояш ғӯиё
Ин шаҳр дар кафи мост.

Аз сабзаҳо қаболуш
Теппачаҳо баҳорон,

Хар ранг менамаянд
Хушрӯй вақти борон.

Аммо дилам хиҷил шуд
Рӯям бигашт тира:
Синаи чоки теппа
Табъам намуд хира.

Пеши бараш даронда
Хокашро канда бурданд,
Гӯё зи қалби теппа
Чонакашро фушурданд.

Теппа агар мисли мо
Медошт кому забон.
Лаб ба гуфтан мекушод
Бар нафрати ҷоҳилон.

АХЛОТЧҶУБОР

Аз байни шаҳр ҷорист
Ҷӯи калони пуроб,
Намегардад забонам
Гӯямаш оби ноёб.

Пасмондаҳои ғизо,
Оши палову угро,
Ними моҳӣ, нимшалғам
Ноппораю ҳасибҳо.

Оби ҷӯ равғанолуд,
Пулакчаҳо ба рӯяш.
Наздик ой, мекунад,
Дила беҳузур бўяш.

Ин оби ҷӯ равон аст
Ҷониби деҳи поён.
Меҳӯранд оби ифлос
Мардуми деҳа аз он.

Аҷоибу ғароиб
Бошад даруни ҷӯбор,
Имрӯз гаштааст он
Ахлотҷои тайёр:

Эй холаву амакҳо,
Инсоф, камтар инсоф!
Хоҳару додаракҳо
Як бори дигар инсоф!

ДУЛОНАФУРУШ

Гулдараи мо
Дӯлоназор аст,
Дӯлона ин ҷо
Ҳар як ба бор аст.

Кам-кам бичидем
Дӯлоноро мо,
Савғотӣ бурда
Бар хонаҳо мо.

Дар тирамоҳон
Дӯлона пухтаст.
Аз серборӣ
Шоҳаш шуда паст.

Бар ҳар кӣ як каф
Додем, додем.
Баччаҳо гуфтанд:
Шодем, шодем.

Чидаст бисёр
Дӯлона Мансур.
Бар хона овард
Се халтаи нур.

Бар кас намедод
У як дӯлона.
Бар додараш ҳам
Карда баҳона.

Дидем Мансур
Дӯлона чидаст,
Шоҳе шикаста,
Шоҳе буридаст.

Гуфтемаш: ин ҳам
Дӯлоначинист?

Ваҳшигарӣ ин,
Одамгарӣ нест!

Пурсидем ӯро:
– Ин қадр бисёр
Дӯлона охир
Ба ту чӣ даркор?

Пас бо ғурур гуфт
Мансури беор:
– Пул кунам онро
Бурда ба бозор.

Онғоҳ қатъӣ
Гуфтем ӯро
Ин аст дуздӣ,
Мешавӣ расво.

КАЛЛАҶОНИ МАН ТУӢ

Каллаи ҷони ман туй,
Каллакалони ман туй.
Дар сари қуллаи бадан
Нуркашони ман туй.
Бокии рӯи ман туй,
Чокии ҳуи ман туй.

Каллаи бекитоби ман,
Аз илму фан қимоби ман.
Ба пурсиши муаллимон
Каллаи бечавоби ман.
Ҳастӣ ту каллаи калон,
Ҳастӣ ту каллаи духон.

Қисса кунам ман, эй чаноб,
Бар буни ғушат аз китоб.

Фаҳми ту кай расад, биғӯ,
Бар кимиёву бар ҳисоб.
Каллаи хоми ман туй,
Туршии коми ман туй.

Каллаи гарми ман туй,
Каллаи нарми ман туй.
Аз ту мудом шармгин,
Лоиқи шарми ман най.
Аз ту хичил ҳамешавам,
Пой ба гил ҳамешавам.

Каллаи пур зи дӯғи ман,
Дӯғи каме дурӯғи ман.
Ҳастӣ миёни хосу ом,
Каллаи бефурӯғи ман.

Ман чӣ бигӯямат ки ту,
Калла най, туй каду.

Каллаи пурсаволи ман,
Нобиғаи хаёли ман.

Ҳар чи ки ҳаст, беш аст,
Саҳми ту дар камоли ман.
Каллаи зуфунун туй,
Аз илму фан фузун туй.

КАЛЛАМУШ ШУД БИЗНЕСМЕН

Шуд бизнесмен калламуш,
Кард олабро фаромӯш.
Молу сарват ғун мекард,
Ҳаррузаш афзун мекард.
Долларҳо шуд тӯп-тӯп
Раҳгардиаш лӯп-лӯп.
Бо ин табъи баландаш,
Н-ояд касе писандаш.
Тарзи гуфтораш дигар,
Тарзи рафтораш дигар.
Ба саломи тобеён
Ҷавобаш шуд сарчунбон
Менамудаш дар назар:
Набвад аз вай зуртар.

Дар таги дилаш кайҳо
Қасоси гурба шуд чо:
– Кани акнун биёяд,
Ба ҳучрааш дарояд.
Он гурбаи ошолуд,
Даррав созамаш нобуд.
Ин лаҳза шуд намудор,
Гурбаи ишкамтағор.
Калламуш худро гум кард,
Гум миёни мардум кард.
Диданд талхакаф шуд,
Калламушак талаф шуд.
Бизнесменӣ шуд барбод
Аз дасти гурба, во дод!

ҚАСИДАИ НАВИ ЖВАЧКА

Жвачка, бин замон акнун дигар шуд,
Нуфузат байни мардум бештар шуд.
Ба ту хурду калон таъзимгар шуд,
Ба ҳамёну ба киса дарди сар шуд,
Бигирандат жвачка, ин замона,
На пачка-пачка, балки дона-дона.

Най арзон дигар монанди дина,
Самой гашт нархат зина-зина,
Шудӣ пур дар мағоза, дар хазина,
Қимоб аз ту фақат бошад камина,

Жвачка, дар ба дар, хона ба хона,
Туро гиранд акнун дона-дона.

Жвачка, гаштай вирди забонҳо,
Мусаххар кардай ту ақлу ҷонҳо,
Мақоме ёфтӣ дар рӯи хонҳо,
Туро бинем дар лунчи калонҳо,
Жвачка, эй ту гаштӣ нури дида,
Туро гиранд чун гул чида-чида.

Жвачка, чун маторӣ дар даҳанҳо,
Сари рӯи ту бисёранд занҳо,
Парастии мекунамдодар суханҳо,
Гули маҷлис туй дар анҷуманҳо,
Жвачка ҷовидон гаштӣ ба олам,
Бимонӣ то абад дар ёди одам.

Ба майдони даҳонӣ туби футбол,
Забон аз лунҷ бар лунҷат занад гол,
Лабон аз ин ҳамгарданд хушҳол,
Ба ваҷд оянду мегӯянд: шуд хол!
Дар ин бозӣ чу Пеле комёбӣ,
Ситора Пелеву ту офтобӣ.

АЛО СЕМИЧКА, СЕМИЧКА...

Кунам дандони худ теша,
Занам бар фарқи семичка.
Шарора гӯй дар беша
Парад аз барқи семичка.
Кафидӣ ох, семичка,
Чу санги роҳ, семичка.

Бичунбонӣ, бичунбонӣ
Ба соатҳо даҳонро ту,

Бипӯшонӣ, бипӯшонӣ
Даҳони лаққиёро ту.
Ало семичка, семичка,
Бало, семичка, семичка!

Пагоҳи рӯз то бегоҳ
Ҳама ҳастанд муштоқат,
Вале дар роҳу дар истгоҳ
Пуропур аст пучоқат.

Шавӣ модом, семичка,
Аҷаб бадном, семичка!

Ҳамин ки тарк мегӯяд
Сигори лаънатиरो кас,

Туро, албатта, мечӯяд,
Ва пайдоят кунад вопас.
Кунад безор семичка,
Туро бисёр семичка.

СУБҲИ САОДАТ

Субҳ дарам кӯфт, кӯфт,
Пеши дарам рӯфт, рӯфт,
Омада бар гуши дил
Форами оҳиста гуфт:

– Хез, ки деҳаи ту
Дидаи худ боз кард!
Бин, ки хурӯси саҳар
Савти худ оғоз кард:

– Мужда диҳед, офтоб
Қуллаи кӯҳ шуд савор.
Гӯй, ки Рустам бувад
Бо ҳашамат, бо виқор.

Наъра кашад Раҳши ӯ,
Наъраи мастанае,
Субҳи саодат дамад
Дар назар афсонае...

ОФТОБИ ТОБОН

Эй офтоби тобон,
Эй офтоби хандон,
Дорӣ ҳарорат баланд
Дар фасли гарму тафсон.

Аммо бидон, ман аз ту
Асло намегурезам,
Бо нури тезу гармат
Ҳаргиз намеситезам.

Ёдам ояд зимистон –
Хираву тира рӯят,
Гармӣ намекунам ҳис
Дар хунукӣ зи сӯят.

То омади баҳорон
Пазмонат мешавам ман,
Ҷониби ту ҳамеша
Бо шавқ медавам ман.

Эй офтоби тобон,
Хоҳам, шавӣ гармтар.
Хоҳам, ки фасли гармо
Бар деҳ шавӣ шуълавар.

Эй офтоби тобон,
Аз ту намегурезам,
Дар гармиҳои гармат
Бо ту намеситезам.

ОТАШАК

Оташак, эй оташак,
Хонаам равшан бикун.
Дар зимистони хунук
Гарм ҷону тан бикун.

Оташак, эй оташак,
Хонаи ман хунук аст.
Дар чиллаи зимистон
Тирезаам ях бубаст.

Оташак, эй оташак,
Ин қадар мепарӣ тез.

Бар рӯи мизи ман ту
Шӯълаи худро бирез.

Оташак, эй оташак,
Гарм кун хонаи ман.
Аз ту умед дорам,
Нури ягонаи ман!

Хоҳам, ки эй оташак,
Дар равшаниат ҳар бор
Хонам китоби худро,
Дарсамро кунам тайёр.

РАНГИНКАМОН

Гӯям: камони Рустам,
Наққоши осмонӣ!
Беҳудаат нагӯянд
Чун ту рангинкамонӣ.

Чӣ рангҳои зебо
Меофарӣ дар само,
Килки ту килки Монист,
Расми ту – расми воло.

Ранги ту оби борон,
Ҳам нури офтоб аст,

Аз ин ду ранги аъло
Тасвир дар китоб аст.

Рангинкамони хушрӯ,
Ту зеби номи Рустам.
Гоҳе бубинамат ман
Болои боми Рустам.

Рангинкамони Рустам,
Рангинкамони ман шав,
Меҳмони нури дида
Дар хонадони ман шав.

ШИКВАИ КИТОБ

Эй китоби пурҳикмат,
Эй чароғи ақли ман.
Мешукуфонӣ гулҳо,
Ту дар боғи ақли ман.

Меҳонам бо шавқу завқ,
Ҳар сафҳаат, эй китоб,
Аз пандаш монад андак
Дар каллаам бо азоб.

Мекунам чӣ сон аз бар
Ман кулли ҳиссаҳоят?
Дар лавҳи дил бимонам
Ман панди пурбаҳоят.

Гӯё китободам
Ба ғап даромад, гуфто:
— То ки ҳар қисса донӣ,
Бикаш ту заҳмат басо.

БА МАКТАБ БО ЯК ДАФТАР

Қобилҷони қадболо,
Синфи ҳаштум меҳонад.
Дар синфаш маҳмаддоно,
Гӯё ҳарчи медонад.

Дар як дафтар диҳад ҷо,
Масъала аз кимиё,
Аз физика — формула,
Аз забон... ва ғайраҳо.

Қобилҷон бо як дафтар
Мактаб равад ҳар саҳар.
Ҳар ду дасти ӯ холи,
Дафтари ӯ дар камар.

Китобҳояш дар хона,
Дар ҳаштум ошёна.
Бо худ нагирад китоб,
Ҳар рӯз як баҳона...

АЗ ДИЛИ УШТУР ШУД РОҲ

Ағбаи уштуркӯфон
Баста шуд дар зимистон.
Дар зимистони дароз
Мардумҳояш саргардон.

Роҳи нав карда бунёд
Мардум шуд соҳибэҷод.
Роҳи васеи ҳамвор
Аз дили уштур кушод.

Бо қатора то Хучанд
Аз раҳлӯи Самарқанд
Мусофирон хастаҳол
Вақти сафар мешуданд.

Шуд дарозии ин роҳ
Чандин баробар кӯтоҳ.
Нақби нави замона
Бошад ба ин ғап гувоҳ.

Ин кӯҳ чун кӯҳи Қоф,
Кардем дилашро шикоф.
Аз дили он кашидем
Шахроҳи нав чу кашшоф.

Аз ин пас ҳар раҳгузар
Бо ин раҳи бехатар
Мекунад бе тарсу ларз
Аз дили уштур гузар.

МАН РАНГАМУ САДРАНГАМ

Ман рангам, ман садрангам,
Бингар ранги қашангам.
Ранги китоби шеърар,
Ранги гули фарҳангам.

Гоҳам ман, ту, медонӣ
Чун ранги арғувонӣ.
Мисли анори Дарвоз,
Чун себаки хубонӣ.

Ман рангам, ман садрангам,
Ранги сафед ҳастам.
Чун ранги шири модар
Ранги умед ҳастам.

Бо ман диҳанд оро
Одамон хонаҳоро.
Бо ранги ман бипушанд
Пушоки хубу зебо.

Мешавам сабзинасар,
Ранги баҳори кишвар.
Дар баҳорон ранги ман
Гирад фаро баҳру бар.

Дар рӯзгори мардум,
Дар кору бори мардум,
Оро диҳам ба рангам
Дару девори мардум.

ТУНДАР

Эй тундарчон, эй тундар,
Тундӣ макун ин қадар.
Бо ғуриши баландат
Ғушамро мекуни кар.

Аз бонги наъраи ту
Чун бед ларзам магар.

Ман шудаам калонтар,
Аз ту натарсам дигар.

Аз наъраи ту, тундар
Бонги Сангтӯда зӯртар.
Натанҳо ғуши маро
Ғуши фалак кунад кар.

НОЗИРОНИ ҶАВОН

Нозирон, нозирон, нозиронем,
Нозирон, нозирони ҷавонем.
Ҳамсафи нозирони калонсол
Мо равона ба роҳи калонем.

Нозири раҳ шудан-ин таманност,
Лентаи сурх дар бозуи мост.
Чубаки нозирӣ дасти хурдон
Боварии бузург аз калонҳост.

Мо намонем раҳ бе назорат,
Бигзарад ё касе ғайринавбат.
Мошинаро ҷо ба ҷо истонем,
Мекунад ҳар ғаҳе тез суръат.

Нозирон, нозирони чавонем,
Лоиқи боварии калонем...
Нозирони калонсолро мо
Аз дилу ҷон ёрирасонем.

РАҲ НЕ, МАЙДОНИ ФУТБОЛ

Бишнав, рафиқи ман Хол,
Як гапи бе қилу қол:
Роҳи васеи мумфарш
Набвад майдони футбол.
Бо ҳамин роҳи калон
Болову поён равон,
Мошинҳои бисёре
Дар як лаҳза, дар як он.

Аммо ту кай медонӣ,
Раҳ гӯё ки майдоне
Дар байни раҳ мекунӣ
Бемалол тӯбронӣ.
Эй ҷураҷони ман, Хол
Дур кун аз сар ин хаёл:
Раҳ ҷои тӯббозӣ нест,
Раҳ не майдони футбол!

РОҲГАРДӢ ҚОИДА

Раҳдонию раҳгардӣ
Қоида дорад, уқо,
Чун риояаш кардӣ,
Ҷоида дорад, уқо.

Қад-қади роҳи мошин
Роҳи пиёдагард аст.
Аз пасу пеши худ бин,
Равона зану мард аст.

Аввал бикун назора,
Пас гузар, эй додарак.
Бо гап нашав овора,
Зудтар гузар, хоҳарак.

Рахдонию раҳгардӣ
Чонам, қоида дорад.
Чун риюяш кардӣ,
Бар ту ғоида дорад.

ГАПИ СВЕТОФОР

Светофори кӯча
Гап мезанад чу бачча.
Ба баччаҳои бефаҳм
Ҳаргиз намекунад раҳм.
Ба баччаҳои доно
Раҳнишондеҳ доимо
Меғӯяд светофор:
– Эй ҷураҷонам, Аҳрор,
Вақте роҳсозӣ гузар

Ба чапу ростат нигар.
Бин, чун шавам сурхтоб
Ҳаргиз аз кӯча наштоб.
Эй баччаи беодоб
Бин ки шудам сабзтоб,
Роҳат бишуд кушода,
Барои ҳар пиёда.
Марҳамат бинмо, гузар,
Роҳат бишуд беҳатар.

СУБҲИ ШУКУФОН

Субҳи шарарзо,
Субҳи диловез,
Бар фарқи деҳа
Шуд шӯълаангез.

Дар деҳаи ман,
Дар кӯҳу барзан,
Субҳи сабукбол,
Айни дамидан.

Домони худро
Карда парешон,

Бар рӯи деҳа,
Бар боғу бӯстон.

Аз шӯълаи субҳ
Аз нав фурузон
Дашту биёбон,
Кӯҳи Бадахшон.

Хуршед хандид
Дар боғу гулгашт.
Аз соҳили Сир
То ба Сағирдашт...

БАҲОРИ НАВ

Баҳори нав фаро расид,
Аз ӯ ба мо нидо расид.
Аз омади парастуҳо
Ба деҳа муждаҳо расид.

Ба килки худ баҳори нав
Ба меҳру бо шарори нав

Чилои ҳусни деҳаро
Кашад ба рангу бори нав.

Ба субҳу рӯзу вақти шом
Ба гӯши ман расад мудом
Садои оби ҷӯйбор,
Чу як суруди хушмақом.

БЕЛЧААМ АЗ МАН РОЗИ

Белчаякамро
Ман дӯст дорам.
Зеро мудом аст
Он дастёрам.

Дар саҳни боғча
Белча ба дастам,
Барои побел
Камар бубастам.

Ҳамеша розист
Белча ҳам аз ман,

Агар забон дошт,
Мегуфт аҳсан.

Чунки намонам
Белчаро лойин
Ин монда бар ман
Аз падар ойин.

Белчаи худро
Тоза мешӯям.
Белча ялаққос
Занад ба рӯям.

НОМАШ РУХСОРА

Рӯяш маҳпора
Мӯяш садтора.
Бо гӯшвора
Номаш Рухсора.

Лабҳои чун гул,
Овозаш булбул.

Шилшила кокул,
Номаш Рухсора.

Курта гули нор,
Дар дашту кӯхсор,
Чун гули баҳор,
Номаш Рухсора.

ФАРЗОНА ДАНДОН ДОРАД

Фарзона шуд яксола,
Хушрӯ чун гули лола.
Акнун худааш меҳӯрад
Ширу чой аз пиёла.

Фарзона дандон дорад,
Ду дурри ғалтон дорад.

Мӯйҳои мушкін дорад,
Чехраи хандон дорад.

Ту медонӣ, дугона
Яксола шуд Фарзона,
Меравад бо очааш
Ба чидани дӯлона.

ҚАНДИ МАН

Азизачон, қанди ман,
Себи Самарқанди ман.

Азиза уммеди ман,
Ахтари испеди ман.

Азиза Парвини ман,
Асали ширини ман.

Азиза армони ман,
Ғунчаи хандони ман...

БУЛБУЛАКИ БОБОМ

Олу гулаки бодом,
Ман булбулаки бодом.
Дар лаҳзаи танҳой
Ман хушгапаки бобом.
Меҳмонаш агар ояд,

Ман хап-хапаки бобом.
Мисли гули бобуна
Ман дар бараки бобом.
Бар ҳар гапашон ҳастам
Лаббайғуяки бобом.

ПИШАКИ БЕЛАҶОМ

Эй пишаки белаҷом,
Хурдай шири уком.

Эҳ ту будастӣ аҷаб
Гурбаи беинтизом.

ТУТИИ ХАБАРКАШ

Ман бо ту қаҳрӣ шудам,
Тӯтияки хабаркаш.
Ҳар гапери, ки ғӯям

Ҳар бор бар укочам,
Мерасонӣ бебаркаш
Даррав ба ғӯши очам.

ЗОҒЧА ВА БУЛБУЛ

Зоғчае ҳофизӣ
Дошт ба дил орзу.
Гуфт ба булбул: манам

Ҳофизи беҳтар зи ту.
Лек назад қарсаке
Як нафаре ҳам ба ӯ.

ҶАВОБИ ЧУМЧУК

Булбул ба чумчуқак гуфт:
Ку як суруде бихон.

Ҷавоби ӯ буд чунин:
Вайрон шуда микрофон.

МАҒАСАК

Ҳо магасак, ҳо магас,
Дасти укоюм нагаз.

Дон, ки туро мезанам,
Боли туро меканам.

ЯК РУЗИ САЁҲАТ

1. Шиносӣ

Сайёҳи ҷавон омад
Аз кишвари Ҳиндустон.
Бо азми калон омад
Бар кишвари мо меҳмон.

Ман раҳбаладаш ҳастам
Дар сайру саёҳатҳо,

Бигрифт вай аз дастам
Кардем тамошо мо.

Дар шаҳр бигуфто ӯ
Ҳар чиз нишонам деҳ,
Аз ҳар чи бувад неку
Ту шарҳу баёнам деҳ.

Хоҳам, ки ман аз наздик
Ин шаҳри туро бинам.
Бо ҳар писари тоҷик
Ҳамгап шаваму шинам.

Хоҳам, ки бидонам ман
Мардони бузурги шаҳр,
Онон, ки ба илму фан
Машхур шуда дар даҳр.

Аз ин суханони ӯ
Ман фаҳркунон гуфтам:
— Дорӣ нияти неку
Чун аз дилу чон,
Гуфтам:

— Ҳар чиз дили меҳмон
Хоҳад бишавад иҷро.
Дар қоидаи меҳмон
Бояд ки чунин бодо!

Гуфтам, ки дар ин шаҳрам
Бисёр бузургонанд,
Гул дар сабади олам,
Тоҷи сари давронанд.

Меболаму мефаҳрам,
Хушбахтаму хандонам,
Чун сокини ин шаҳрам,
Паҳлӯи бузургонам.

2. Дарси Сино

Ин марди қавипайкар
Синои ҷаҳондон аст.
Синои табобатгар,
Сарҳанги ҳақимон аст.

Тобанда чу нури меҳр
Сад даҳ¹ чароғ ин ҷост.
Фавворазанон чун шеър
Аз табӣ дили Синост.

Ин шоҳасар «Алқонун»
Шаҳкориин Синоӣ.
Дониш бидиҳад афзун
Аз ҳикмати дунёӣ.

Имрӯз бувад бисёр
Шогирди сабақхонаш.
Имрӯз бувад тайёр
Шогирди сабақдонаш.

Дар рӯй ба рӯяш бин
Донишкадаи тибро.
Хоҳӣ бишавӣ духтур
Таҳсил бикун ин ҷо.

Шогирд ба Сино шав,
Машхур ба дунё шав.
Бар халқи бузурги худ
Ту духтури доно шав...

Рафтем, рафиқи ман,
Сайрат бидиҳам дигар.
Дар шаҳри навободам,
Дар кучаи болотар...

3. Шеъри Рӯдакӣ

Ин шоири беҳамтост,
Оре, дили ӯ равшан.
Сардафтари шеъри мост,
Шоистаи халқи ман.

¹ Сад даҳ — ҳазор.

Ашъори дарй мегуфт
Даҳ аср муқаддам ў.
Ашъори дарй бинмуд
Машхур дар олам ў.

Ҳар мисраи шеъри ў
Чун пилтачароғе буд.
Дар хонаи тори халқ,
Дар ғўшаи боғе буд.

Ҳар мисраи шеъраш буд
Сарҳарфи забони халқ.
Наздик ба дилҳо буд,
Буд ҷавҳари ҷони халқ.

Ҳар мисраи шеъри ў
Маҳкуми разолат буд.
Фарёди ҳақиқат буд,
Даъвои адолат буд.

Ин шоири равшандил
Охир шуда хору зор.
Маҳрум шуд аз ҷашмон
Бо дасти ҷаҳолаткор.

Дар тирагии даврон
Шуд зинда ба ғўр охир,
Аз олами ирфонӣ
Гўё шуда дур охир.

Шуд зодғашаш Панҷруд,
Маъвои дили шоир,
Он сон ки сарои шеър
Дунёи дили шоир.

Дар асри навини мо
Дар кўҳназамини мо,

Шуд қадри сухан боло
Ин бахти беҳини мо!

Имрӯз бубин, эй дўст,
Шуд Рӯдакӣ ҳам зинда.
Дар кишвари навбунёд
Шеъраш шуда поянда.

4. Китоби Айнӣ

Ин пири хирад Айнӣ
Сарфаҳми каломи нав.
Аз олами нав овард
Бар халқ паёми нав.

Майдони калони шаҳр
Имрӯз ба номи ў.
Коми ҳама ширин аст
Аз шахди каломи ў.

Бинвишт китоби сурх
Бар насли нави тоҷик.
Фарҳанги куҳанро ў
Бар халқ намуд наздик.

Бо меҳр назар афканд
Бар ҳиндписар устод.
Бо расму русуми хеш
Ин бачча саломаш дод.

Гўё ки яке имо
Бинмуд ба ман Айнӣ,
Гўё ки ба ин маънӣ
Омад ба сухан Айнӣ:

– Аз Махфӣ ту огоҳӣ
В-аз шеъри равонаш ҳам,

Аз сӯзи дили покаш
Аз зулми замонаш ҳам.

Бар чӯраи ҳиндуят
Бо сабки бадахшонӣ,
Як пораи шеъраш хон
Бо нағмаи шугнонӣ.

Аз ҳамватанаш Бедил
«Комде ва Мудан»-ро хон.
Бар чӯраи худ фаҳмон
Бедил дилӣ бедилдон.

Бар дарғаҳи Лоҳутӣ
Меҳмони накӯро бар.
Бинмой шинос ӯро
Бо мардуми санъатвар.

6. Дар театри Лоҳутӣ

Бар дарғаҳи Лоҳутӣ
Сайёҳи чавон омад.
Меҳмони театр шуд,
Бо табъи равон омад.

Дар сахни театр дид
Ӯ Рустами дастонро,
Дар арсаи базму разм
Он рамзи далеронро.

Дар сахни театр дид
Дунёи нави тоҷик.
Дар тарҳи раҳи Роғун
Фардои нави тоҷик.

Дар сахни театр дид
Ӯ аслии Бурҳонро
Симои нави санъат –
Як зумра ҷавонро.

Дар сахни театр дид
Як пора ҳаёти мо.
Ҳам даври куҳан, ҳам нав
Шодиву нишоти мо.

Аз дарғаҳи Лоҳутӣ
Гардид басо хушнуд.
Ҳиндуписарак сармаст
Аз кайфи тамошо шуд.

* * *

Эй гулписари ҳинду,
Эй чӯраи чони ман,
Бисёр бузургонанд
Дар шаҳри чавони ман.

Имрӯз ҳамин кофист,
Акнун ту каме дам гир.
Бегаҳ барамат Варзоб,
Ҳай монда шудӣ, охир.

МУНДАРИЧА

Хаёли кӯдакона.....	3
Мо дар оғуши табиат.....	26
Силсилаи Хучанд.....	40
Тифливу домони модар.....	46

Маҳмадалишоҳи Ҳайдаршо

ИН ПИШАК ЧӢ МЕГӢЯД?

Муҳаррири ороиш *Ромиш Шерали*
Муҳаррири техникӣ *Меҳри Саидова*

Ба матбаа 14.05.2010 супурда шуд.
Ба чопаш 14.06.2010 имзо шуд. Андозаи 60x84 1/16.
Ќузъи чопӣ 4,5. Адади нашр 1000 нусха.

Нашриёти «Адиб»-и
Вазорати фарҳанги Ҷумҳурии Тоҷикистон
734018 ш. Душанбе, кӯчаи Н. Қаробоев, 17а

Дар матбааи «Мир издателей» чоп шудааст.

Маҳмадалишоҳи
Ҳайдаршо

